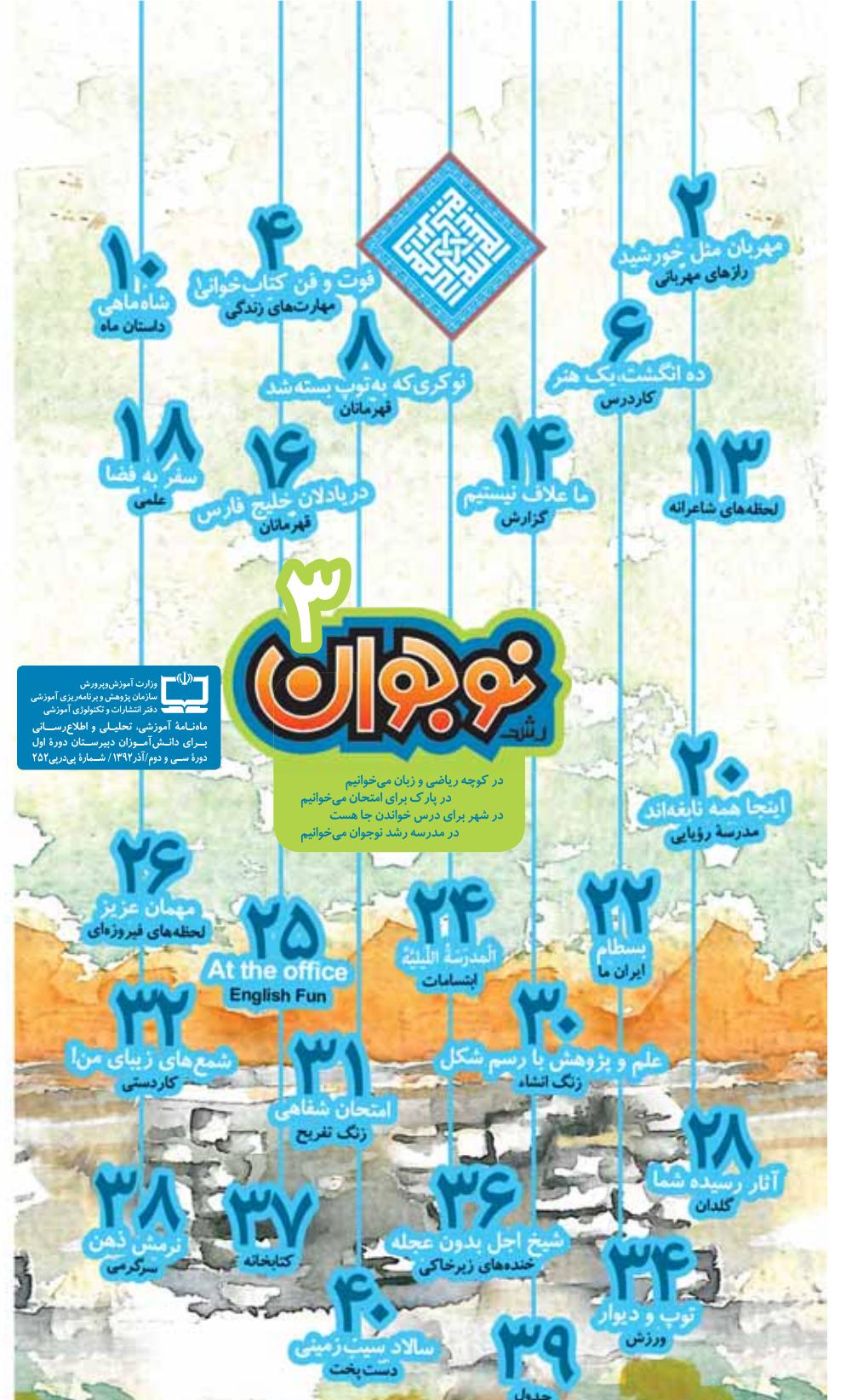

زمین را عشق است

بچه‌ها شور و حال فراوان داشتند. اردو همیشه برای آنها خاطره‌انگیز است. مخصوصاً اگر اردو در کنار نهر آبی یا برکه و بیشه‌زاری بر پا شود. طولی نکشید در میان صدای بلند خنده و شور و حال وصف ناشدنی بچه‌ها به برکه‌ای رسیدیم. زیراندازها را پهن کردیم و بساط صحبانه را نیز هم، تا گرسنگی مان را برطرف کنیم، اما با دیدن زباله‌های ریخته شده در اطراف رودخانه حسایی حالمان گرفته شد. نمی‌دانم شما وقتی در طبیعت با انبوی زباله‌های رها شده موواجه می‌شوید چه حسی پیدا می‌کنید. قطعاً آن حس، حس خوشایندی نخواهد بود در قرآن کریم آمده است حضرت صالح(ع) به قومشان فرموده‌اند: «خداوند شما را از زمین خلق کرد و مامور آبادانی آن ساخت». پیامبر اکرم(ص) - درود خدا بر او باد - می‌فرمایند: «زمین را خوب نگه دارید گویی که مادر شماست»، خوب آیا ما واقعاً حواسمن به زمین است. انسان از خاک آفریده شده است. زمین قبل از آب و اکسیژن و غذا مهم‌ترین منبع با ارزش زندگی ماست. زمین بستر رشد گیاهان است. در خود کوه و دریا و آبشار زیبا دارد زمین زندگی را به ما ارزانی داشته است.

ما صاحب زمین نیستیم بلکه بخشی از آن هستیم و زمین بخشی از ماست. گل‌های عطر‌آگین، آهوان، اسب‌ها، آب‌زلال‌نهرها و رودخانه‌ها، صدای حشرات، شن‌های ساحل همه به یک خانواده تعلق دارند. ما هم از اعضای این خانواده‌ایم. هر بلایی بر سر زمین باید صد درصد بر سر ما نیز خواهد آمد. بیاییم همه دست در دست هم بدهیم و برای نجات زمین چاره‌ای بیندیشیم. متاسفانه در اثر استفاده نادرست همه‌این نعمت‌هارویه ژاودی هستند. زباله با شتلهای سیری ناپذیر زمین را می‌بلعد و نابود می‌کند و جز بیانی خشک ولیمیز رع چیزی در پشت سر خویش باقی نمی‌گذارد. زمین چیزی نیست که آن را بخریم. بیاییم درخت را دوست داشته باشیم، هوایی که تنفس می‌کنیم، کاغذ و مدادی که مصرف می‌کنیم، همه را دوست بداریم، زندگی ما انسان‌ها به سلامت زمین بستگی دارد. بیاییم یکبار مصرف نباشیم. ظروف یکبار مصرف بیش از ۳۰۰ سال زمان نیاز دارند تا جذب طبیعت شوند. بیاییم احساس مسؤولیت کنیم. بیاییم زمین را دوست داشته باشیم.

ارتبا با:
اگر اتفاقاً با پیشنهادی درباره شکل و محنتی مجله چاگویی تو زیع آن دارید با شماره تلفن ۱۴۸۲۰۷۵ / ۶۵۸۳۰۰۹۷۷ تا تماس بگیرید و پس از شنیدن صدای پیام گیر، که مورد نظرتان را وارد نماید و بعد از شنیدن دوباره همان صدا پیام بگذارید.
کد مدیر مستوفی: ۱۰۲ / کد مدیر متنظر: ۱۱۴

دفتر انتشارات و تکلیف امور اینترنتی:
رشد کوک و زوره بین‌سیستان و آذربایجان کلاس‌های دوم و سوم دبستان رشد تو اموز، برای داشن آذربایجان کلاس‌های دهم و نهم دبستان رشد داشن آذربایجان داشن آذربایجان کلاس‌های چهارم، پنجم و ششم دبستان رشد چون برای داشن آذربایجان دوره متوسطه / دش برجهان (نشریه رایج اینترنتی) دبیرستان دوره دوم / رشد برجهان (نشریه رایج اینترنتی) دبیرستان دوره اول

مدیر مستوفی: محمد ناصری
سردیبر: علی اصغر جعفریان
شورای کارشناسی: حبیب یوسفزاده، مجید عمقی، علیرضا متولی، محمدعلی قربانی، محمدرضا حشمتی، سید کمال شهابلو، زهرا هاشم پور
مدیر راهنمایی: هدراه کربی
ویراستار: لیلا جلیلی
طراح گرافیک: روح الله محمودیان
طراح جلد: سعید دین پناه

مهربان مثل خورشید

هرستند که به هستی می‌فرستی. این انرژی‌ها در هستی می‌چرخند و به سمت خودت باز می‌گردند. می‌دانی که انرژی هرگز از بین نمی‌رود و از شکلی به شکل دیگر تبدیل می‌شود. انرژی می‌تواند خوب یا بد باشد. اگر کار بدی کنی، انرژی بد به هستی می‌فرستی. محیط را زشت و آلوده می‌کنی. و اگر کار خوبی کنی، انرژی خوب به هستی می‌فرستی و در نتیجه محیط را خوب و پاک می‌کنی.

و این محیطی که با انرژی‌های تو ساخته می‌شود، تأثیراتش را در زندگی تو نمایان می‌کند.

وقتی تو می‌گویی آدم مهربانی هستی و به دیگران مهربانی می‌کنی، اینها انرژی‌های مثبتی هستند که به محیط خود می‌فرستی و این محیط حتماً به تو پاسخ خواهد داد. محیط یا بهتر بگوییم هستی، خودش می‌داند چگونه از تو قدردانی کند. هستی دست و دل باز است، یکی بدھی ده تا و بلکه بیشتر می‌گیری، اما در وقت مناسب؛ چون هستی در انجام دادن کار خودش هیچ عجله‌ای ندارد و همه کارها را در وقت خودش انجام می‌دهد. پس تو فقط به مهربانی کردن ادامه بده و توقع خودت را از افراد کنار بگذار. اگر آنها قدردان نباشند، کار بدی کرده‌اند؛ یعنی انرژی منفی را به هستی داده‌اند و هستی همان چیزی را که از آنها گرفته است، پس می‌دهد.

حال ممکن است مطالبی را که در بالا گفتم ندانی. کمی به آنها فکر کن و به جای مهربانی کردن به دوستانت سعی کن آدم مهربانی باشی تا گرمی مهربانیت به همه برسد.

بعضی از مردم به دلایل مختلف دوست دارند در برابر کاری که برای دیگران انجام می‌دهند، چیزی دریافت کنند. فطرت انسان‌ها هم بر همین اساس ساخته شده است. تشکر و شکرگزاری یک کار کاملاً فطری است. همه می‌دانند که باید در برابر نیکی‌های دیگران، تشکر کنند. قدردانی کردن از زحمت‌ها و تلاش‌های دیگران هم همین طور است، اما این موضوع هم مثل بسیاری از رفتارهای فطری دیگر، گاه فراموش می‌شود. نیاز به قدردانی و تشکر هم همین طور است. همه در برابر کاری که برای دیگران انجام می‌دهند توقع دارند از آنها تشکر شود. اینها هرگز چیز بدی نیستند.

اما چند نکته وجود دارد:

تمام نیکی‌هایی که مردم انجام می‌دهند، نتیجه‌های نیک دارد. روزی این نتایج نیک در زندگی آنها آشکار می‌شود، تمام بدی‌ها هم همین طور است. آدمهای بد کار هم نتیجه رفتارهای بد خود را خواهند دید. این وعده خداوند است. وعده‌ای که حتماً انجام می‌شود، اما نکته این است که آیا این نتایج نیک یا بد را باید خودمان ایجاد کنیم یا بگذاریم به عهده خداوند.

به فرض اگر یک نفر به تو حرف بدی زد، آیا خودت باید این کار بد را تلافی کنی و تو هم یک حرف بد به او بزنی؟ یا اگر کار خوبی برای کسی انجام داده‌ای، باید به زور او را وادار کنی تا یک کار خوب برایت انجام بدهد؟

هر عملی که از تو سر می‌زند، حتی فکرهای تو انرژی‌هایی

A young boy with dark hair and a white shirt is peeking over a white surface. He is holding a large red ribbon tied in a bow. The ribbon is attached to a vertical white stick. The background is yellow and white.

بهتر است بگوییم مثل خورشید باش، فقط بتاب. تا برایت
فرقی نکند بر چه کسی می‌تابی.

از یک آدم مهرطلب به یک آدم مهرورز تبدیل شو.

رفتارت نشان می‌دهد آدم مهرطلبی هستی؛ یعنی مهربانی می‌کنی تا دیگران تو را به عنوان آدم مهربان بشناسند. یا مهربانی می‌کنی تا توجه دیگران را به خودت جلب کنی. در حقیقت می‌خواهم بگویم دوست داری به تو مهربانی بشود و برای همین مهربانی کردن را پیشه خودت کرده‌ای. مهرطلبی ریشه‌ای فرهنگی و روانی دارد. بیشتر ما ایرانی‌ها آدم‌های مهرطلبی هستیم. تو در این زمینه تنها نیستی. راه چاره تمرين است. باید هم ذهن خودت را ورزش بدھی و هم در رفتارهای خودت تجدید نظر کنی.

باید مهربانی‌های خودت را نظم بدھی. لازم نیست برای کادوی تولد دوستت این همه زحمت بکشی. کافی است از صمیم دل برایش هدیه‌ای ساده بگیری و با همه محبّت به او بدھی. مطمئن باش انرژی محبت تو بیشتر از مقدار پولی که برای تهیه هدیه خرج کرده‌ای، در او اثر خواهد کرد. ارتباط با دوستانت را هم باید به همین شیوه مدیریت کنی. وقتی زیاد در دسترس باشی، دوستانت کم کم از تو خسته می‌شوند. باید کاری کنی که دوستانت برای دیدار با تو لحظه‌شماری کنند.

کتاب خوانی و فوت

● مطالعه را مانند هر کار خوب دیگری باید با نام و یاد خدا شروع کنیم.

این کار باعث برکت است. پس بهتر است ابتدا دعای مطالعه خوانده شود: «اللهم اخرجنی من ظلمات الوهم و اکرمنی بنور الفهم اللهم افتح علينا ابواب رحمتك و انشر علينا خزانهن علمك برحمتك يا ارحم الراحمين». «خدایا مرا از تاریکی های وهم در آور و به نور فهم گرامی ام بدار و درهای رحمت را برابر مانگشا و خزانه های دانشت را بر مابخش».

در دنیای مدرن امروز، کتاب همچنان مهم ترین و بزرگ ترین حامل بی چون و چرای اندیشه و محصولات آن یعنی فرهنگ و تمدن باقی مانده و هنوز سهم خود را با وجود رقیبان بسیار حفظ کرده است.

مطالعه کتاب خوب؛ یعنی بیشتر دانستن، بهتر اندیشیدن و بهتر عمل کردن و کسی از داشتن این خصوصیات بی نیاز نیست. به راستی چقدر زندگی زیر چتر علم و آگاهی شیرین است و انس با کتاب چقدر خاطره انگیز. در آموزه های دینی نیز به اهمیت مطالعه بسیار اشاره شده است؛ برای نمونه در قرآن به قلم و آنچه می نگارد قسم یادشده و پیامبر (ص) نیز رسالتش را با خواندن آغاز کرده است. مطالعه آدابی دارد که در این شماره به چند مورد مهم اشاره می کنیم.

انتخاب شده مطالعه کنیم.

حجم زیاد اطلاعات و فرصت کم ما را می‌دارد گزیده مطالعه کنیم. تصور اینکه هر کتابی به یکبار خواندن می‌ارزد هم نادرست است؛ زیرا کتاب همچون دوست، خوب و بد دارد و مثل دوست تأثیرگذار است. انسان تحت تأثیر شخصیت و گپ و گفت با دوستان خود قرار می‌گیرد. اگر این دوست ناباب باشد مانند میوه گندیده در کنار میوه‌های سالم، دیگران را نیز دچار فساد می‌کند. همان‌طور که حرف‌ها و توصیه‌های بد و غلط دوستان ناباب مضر و فساد‌آور است خوب اگر این سخنان به شکل

در برنامه‌ریزی روزانه، فرصتی برای مطالعه در نظر بگیریم.

برای این کار باید زمان را مدیریت کرد. اگر کسی می‌گوید فرصتی برای مطالعه ندارد باید ببیند آیا وقتش را جایی هدر می‌دهد؟

مثال‌بی‌دلیل وب‌گردی می‌کند یا تلفن‌های غیر ضروری وقت‌گیر دارد. یا خود را با سریال‌های تکراری تلویزیون و گزارش‌های مسابقات ورزشی سرگرم می‌کند و ... به عنوان یک قانون باید آموخت همه برنامه‌های تلویزیونی برای تماشای ما نیستند. با محدود کردن برخی کارها و استفاده درست از زمان حتماً وقت مناسبی برای مطالعه‌می‌توان پیدا کرد.

یادمان باشد از نشستن عادت گونه پای اینترنت بپرهیزیم. وب‌گردی گاهی به مثابة یک دوست و کتاب بد و حتی گاهی شدیدتر از آن دو می‌تواند آسیب جدی به شخصیت ما بزند.

سایت‌های مخبری هستند که چون ویروسی خطرناک ذهن و فکر و اندیشه ما را هدف گرفته‌اند.

آگاه باشیم که یک جستجوی اینترنتی سالم هیچ نیازی به نرم‌افزارهای فیلترشکن ندارد.

متأسفانه کودک و نوجوان امروزی فضا و امکانات کافی برای استقلال فکری ندارد. امکان آشنایی حسی و ملموس با طبیعت برایش نیست یا بسیار کم است. بازی‌های بیشتر آماده و دیجیتالی‌اند و نوجوان مانند گذشته هنگام بازی نظم‌بزیری، سازمان‌دهی، اداره کردن و اداره شدن توسط دیگران و مهارت تصمیم‌گیری را نمی‌آموزد. باید نوع بازی‌های مان را نیز عوض کنیم.

یاد گرفتن روش‌های صحیح و مفید مطالعه از دیگر راههای تأثیرگذار مطالعه است که توضیح آن و بیان نکته‌های دیگر می‌ماند برای شماره بعد.

کتابی مکتوب شود، مگر چیزی در عمل تغییر می‌کند؟ وجه مشترک دوست و کتاب بد این است که هر دو با توصیه‌های غلط ما را گمراه می‌کنند. باید پذیرفت هر چیزی به واسطه مکتوب شدن ارزش خواندن پیدا نمی‌کند.

همان‌گونه که به انتخاب دوستان خوب توصیه شده‌ایم، شایسته است کتاب‌های خوب و مفید را برگزینیم.

به قول بیکن: «کتاب‌ها مانند خوراکی‌ها هستند. برخی کتاب‌ها را باید چشید، بعضی را باید بلعید و تعداد کمی را باید جوید و هضم کرد.» بعضی از خوراکی‌ها نیز مسموم هستند، پس به هیچ وجه نباید سراغ آنها رفت.

ده انگشت یک هنر

آشنایی با رشته صنایع دستی

قرار است با آنها اثر هنری خلق کنیم. بعضی‌ها فکر می‌کنند صنایع دستی؛ یعنی فرش‌بافی و حصیربافی، اما شهرزاد رفیعی پور می‌گوید: «رشته ما تلفیقی از رشته معماری و گرافیک است. به خاطر همین هم بعداً می‌توانیم در این رشته‌ها ادامه تحصیل بدهیم. رشته معماری خیلی دقیق است و رشته گرافیک فی‌الدیاهه است و رشته ما ترکیبی از این دو تا.» نازنین سادات میرعظیمی هم می‌گوید: «تنوع رشته ما خیلی زیاد است. ما طراحی یاد می‌گیریم. نمایشگاه‌های هنری می‌رویم و کلی از هنرهای اصیل کشورمان را یاد می‌گیریم.»

آدم باید خیلی استعدادهای داشته باشد؟
 ■ شهرزاد: نه، توی این رشته آرام آرام همه چیز را یاد می‌گیریم.

چه چیزی برای موفقیت در این رشته خیلی مهم است؟
 ■ نازنین: اینکه تو خودت از معلم بخواهی چیزهای بیشتری به تو یاد بدهد. خودت باید بخواهی که پیشتر فرت کنی.

این ویژگی‌ها را باید داشته باشید؟
 ■ فکر فعال
 ■ بینایی خوب
 ■ اعتماد به نفس
 ■ صبر و حوصله (چون ممکن است ساخت یک اثر خوب و مقبول خیلی طول بکشد).

رفته بودم تا بینم رشته «صنایع دستی» چه جوری است. رفته بودم و دیده بودم که سردر تمام کلاس‌ها زده‌اند: «دوم گرافیک»، «سوم معماری»، «اول عمومی» و این سردرها با چوب کار شده بودند و کلی تزئینات قشنگ داشتند. رفته بودم توی یک مدرسه که به در و دیوارش کلی کارهای چوبی و حجمی نصب شده بود. رفته بودم و دیده بودم که چه خوب است یک مدرسه آنقدر بزرگ باشد و برای هر درسش یک کارگاه داشته باشد و توی کارگاهها پر از چوب باشد و توی کلاس‌هایش آدمها با روپوش کار و رنگ نشسته باشند به کشیدن یک نقش.

قرار است این نقش‌ها را چه کار کنید؟

■ ما برای کارهای مختلفی طراحی می‌کنیم.
 ■ این قدر رنگی رنگی؟

■ بله، ما کلی با رنگ‌ها سروکار داریم.
 رفته بودم و دست کشیده بودم
 به چوب‌های توی کارگاه.
 شماها انواع چوب‌ها
 رامی‌شناسید؟
 ■ معلوم
 است.

این درس‌هارا می‌خوانید:

- تاریخ هنر ایران و جهان
  - طراحی نقوش
  - هندسه نقوش
  - نگارگری
  - ترسیم فنی
  - مبانی هنرهای تجسمی
- ....

چه کاره‌می‌شوید؟

اگر این رشته را در دانشگاه هم ادامه بدهید، می‌توانید به عنوان کارشناس سازمان میراث فرهنگی کار کنید. علاوه بر آن دیگر خودتان هم بدلید که «صنایع دستی» بسازید و آنها را به فروش برسانید.

*با تشکر از هنرستان امام حسن مجتبی(ع)، منطقه ۱ آموزش و پرورش تهران

این چیزها را یاد می‌گیرید:

- طراحی نقوش هنرهای تذهیب، نگارگری، فرش و....
  - تذهیب
  - معرق
  - نگارگری
- ....

ابزار کار شما اینهاست:

- انواع چوب
  - اره
  - تیغ اره
  - پیش کار(یک میز کوچک که به میزهای بزرگ وصل می‌شود و چوب را روی آن برش می‌دهند)
  - مقار
  - چکش
  - قلم مو
  - مقوا
  - انواع چسب
- ....

امتحان پایان ترم شما این شکلی است:

از ابتدای سال به شما پیروزهایی می‌دهند که پس از انجامشان آنها را ارائه می‌دهید. در نهایت در هر درس یک طرح نهایی و تلفیقی از تمام کارهایتان باید نشان بدهید. این کارها نمره‌ای خواهند گرفت که نمره کار عملی تان خواهد بود.

در چه رشته‌هایی ادامه تحصیل خواهید داد؟

می‌توانید در گرایش‌های مختلف رشته صنایع دستی در دانشگاه ادامه تحصیل دهید. یا این هنر را در کنار تحصیل در دیگر رشته‌ها و برای دل خودتان انجام دهید و آثارتان را بفروشید.

نوكري که به تو پسته شد

اميركبير يکي از مردان لايق ايران زمين بود. او در دوران وزارت خود در زمان ناصرالدين شاه بسياري از خرابي ها را آباد كرد و سعى كرد دست بيگانگان را از ايران کوتاه کند. در زمان او اگر به کسی ظلمي می شد خطاكار را مجازات می کرد. داستاني که می خوانيد نمونه اي از اقدامات او برای ايجاد امنيت در کشور است.

امروز صبح، یکی از غلامان سفارت روس که مست بوده به مردم حمله کرده و یک مرد قصاب را هم زخمی کرده است. چه دستور می فرماید قربانی؟

شاه‌ماهی

۱۰
پنجه
۲۳۶

پایاب* تاریک و سرد بود و مالخت و خیس بالای پله‌های خاکی قوز کرده بودیم و دندان‌هایمان از سرما به هم می‌خورد، اما اصغر بی‌توجه به ما آستین‌ها و پایین پیراهنش را گره زده بود و آن را مثل دلوی رو به جریان آب گرفته بود تا بلکه ماهی بگیرد. با اینکه لب‌هایش از سرما کبود شده بود و مثل بید می‌لرزید، جم نمی‌خورد و همهٔ حواسش به قسمت تاریک آب بود. هر کس دهنش را باز می‌کرد تا حرفی بزند یا نفس بلندی می‌کشید؛ اصغر جیغ می‌زد، فحش می‌داد و اگر می‌دید طرف ناراحت شده و ممکن است دعوا راه بیفتند، با التماس می‌گفت: «لاکردار او مده بود تو دهنده‌ش، تو که حرف زدی در رفت. جون مادرتون حرف نزنين، یه کم امون بدین. شاید این دفعه بشه!» یکی از بچه‌ها آهسته گفت: «بابا، داریم از سرما هلاک می‌شیم. یه لحظه دست بردار و بذار ما بربیم بالا تو آفتاب، اون وقت خودت هر کار خواستی بکن!»

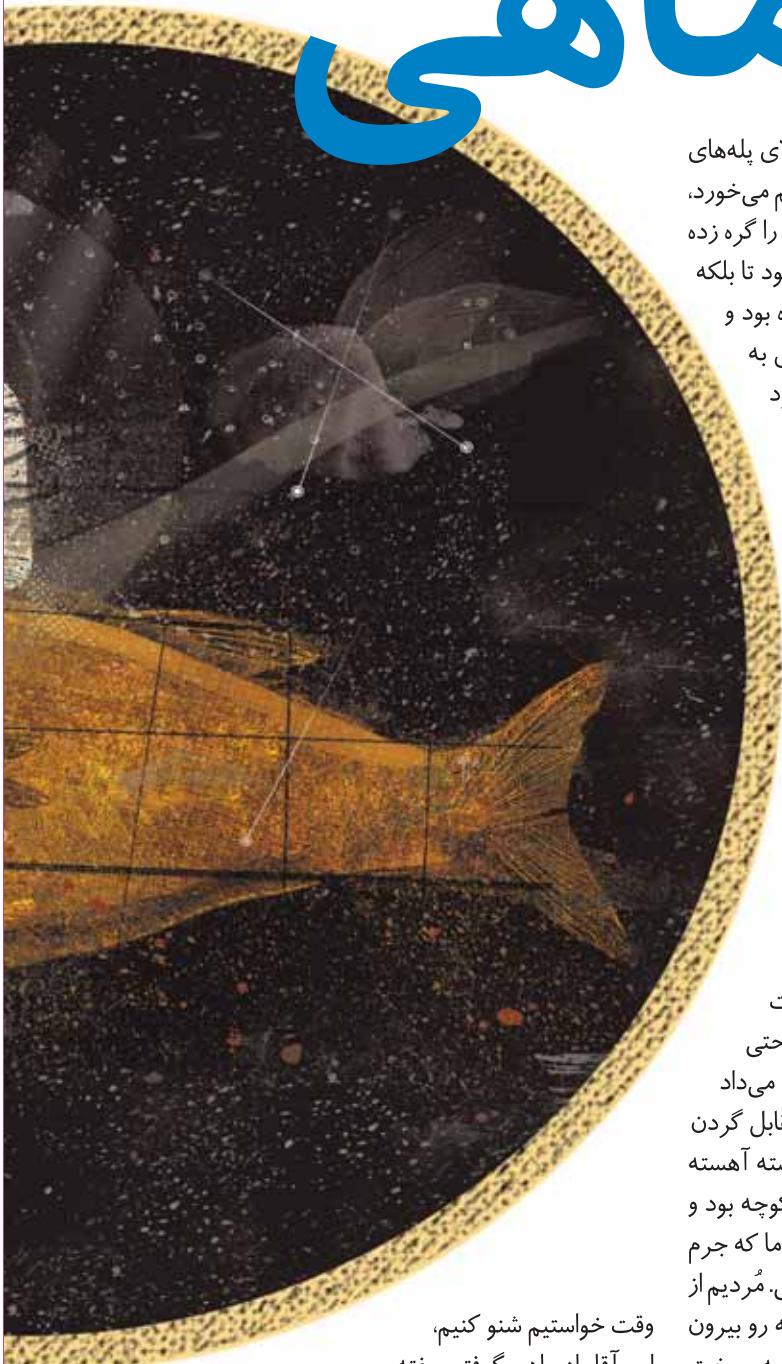
اصغر بدون آنکه تکان بخورد یا رویش را بچرخاند، آهسته گفت: «هیس‌س‌س‌س... بیا بیا!»

او از همهٔ بچه‌های کوچه درازتر و لاغرتر بود. با اینکه سنسن از همه بیشتر بود، اما اصلاً جان نداشت و از همه چی می‌ترسید. از تنها‌یی، تاریکی، دعوا. حتی کاراته‌بازی هم نمی‌کرد؛ یعنی اول می‌آمد جلو، ارد می‌داد و شاخ و شانه می‌کشید. اما وقتی می‌دید گروه مقابله گردن کلفت‌تر هستند و ما داریم کتک می‌خوریم، آهسته آهسته می‌زد به چاک و در می‌رفت. صفر که جنگجوی کوچه بود و خیلی بی‌حوصله، یک دفعه از جا بلند شد و داد زد: ما که جرم نکردیم دکتر گفته تو باید ماهی بخوردی تا خوب شی. مردیم از سرما! ... تازه‌الانه که زن‌ها بیان رخت‌شویی و همه رو بیرون کنن. بیا بیرون، اصغر چنان نگاهش کرد که دل همه سوخت و صفر دوباره نشست و چیزی نگفت.

یکی از بچه‌ها آهسته گفت: «خب راست می‌گه. پایاب که مال اون نیست. اینجا رو وسط این بیابون خشک درست کردن تا همهٔ مردم بتونن از آب قنات استفاده کنن، اینکه نمیشه ما هر

وقت خواستیم شنو کنیم،
این آقا یاد ماهی گرفتن بیفته. من
دیگه همراه شما نمیام...»

اصغر از سرمه بود، تنها‌یی جرئت نمی‌کرد توی پایاب برود؛ برای همین هر وقت با هم می‌آمدیم آب‌تنی، هنوز دو تا غوطه نخورده بودیم؛ با التماس از همه می‌خواست از آب بیرون

بیایند و اگر التماس‌هایش جواب نمی‌داد، با جیغ و دعوا همه را از آب بیرون می‌کرد. صبر می‌کرد تا گل و لای آب برود. وقتی عکس دهنۀ پایاب در آب می‌افتد، آهسته به درون آب می‌لغزید و پیراهن را روی آب پنهن می‌کرد. پیراهن اول شل و ول روی آب می‌ماند و همراه حرکت آب به رقص می‌افتد. وقتی کاملاً خیس می‌خورد، اصغر دهن آن را باز می‌کرد و رو

و گل می‌کرد و از پشت اصغر راه خودش را ادامه می‌داد.
هر چه می‌گفتیم: «اصغر آب همه جا رو گرفت، الان اگه زنی
بیاد رخت‌شوری، پدرمونو در میاره، جون مادرت بیا بریم»
نه می‌فهمید و نه قبول می‌کرد و می‌گفت: «این همه ماهی! یعنی
یکیش قسمت مانیست». از زور سرما بی طاقت شده بودم. از جا بلند شدم و گفتم: «ما
دیگه طاقت نداریم، میریم بالا تو آفتاب، تو بمون و ...»
حرف تمام نشده بود که اصغر داد زد: «یا ابوالفضل! هیچی نگو.
جون مادرت... نگاه کنین!»

همه نیم خیز شدیم. اصغر دروغ نمی‌گفت. ماهی سیاه و
بزرگی، از تاریکی بیرون آمده بود و آهسته آهسته به سمت
نور می‌آمد. سرش را چپ و راست می‌کرد و مثل بچه‌های
کوچکی که دنبال سینۀ مادرشان می‌گردند، دهن گشادش را
تنند تنند به هم می‌زد. وقتی پیراهن را دید سُر خورد طرفش،
چشم‌های اصغر برق زد. زبان از دهنش بیرون افتاد. یک
چشم‌مش به ما بود و التماس می‌کرد و چشم دیگرش به
ماهی که خیلی گنده بود. ماهی می‌آمد. آب زیر سنگینی
تنش لب پر می‌خورد. آهسته گفتم: «شاماهیه...»

داشت حسودیم گل می‌کرد. به بقیه نگاه کردم. آنها
هم همین طور بودند. دلم می‌خواست تکان بخورم. دلم
می‌خواست دستم را بالا ببرم، توی دلم دعا کردم ماهی
برترسد و داخل پیراهن نزود. همه نفس گیر شده بودیم.
هیچ کس پلک نمی‌زد. ماهی پیراهن را دید. شاید از
سیاهی اش ترسید. ایستاد. اصغر لب‌هایش را به حالت
سوت‌زدن غنچه کرد. دستش می‌لرزید. تمام تنش
می‌لرزید. هر وقت این جوری می‌شد، از حال می‌رفت. با

خودم گفتم: «کاشکی می‌شد برم تو آب، اگه بیفته...»
اصغر از نگاهم همه‌چیز را فهمید. با چشمش دلداری ام داد.
التماس کرد تکان نخورم، ماهی عقب نشست. باور نمی‌کرد
چیز به این بزرگی غذا باشد. هر چند پیراهن اصغر بوی همه
چی می‌داد، اما... شاید خدا دعایم را قبول کرده بود. حالم از
خودم و حسودی‌هایم بهم خورد. با خودم گفتم: «تو چقدر
بدبختی، بدبخت! این برا اوون بیچاره دوایه، اون وقت تو... خاک
بر سرت کنن!»

ماهی دلش نمی‌آمد برود. مثل وقت‌هایی که خودم کنجکاو
می‌شوم؛ کنجکاو شده بود تا چند و چون این غذای گنده را
فهمیده، به خانه‌اش برمگردید. دلم می‌خواست آنقدر
التماس کردم تا ماهی را برگرداند. دلم می‌خواست آنقدر
کوچک بودم یا دو تا بال داشتم تا از بالای سر اصغر و کناره
چاه خودم را به پشت ماهی برسانم و کیشش بدهم به طرف
پیراهن، اما نمی‌شد که. گفتم به خدا التماس کنم، اما انگار
چشم‌های پر از اشک اصغر شماتتم می‌کرد که: «بدبخت تو

به آب می‌گرفت. آب کم کم در آن جمع می‌شد
وانگار که جان بگیرد، گرد و قلنیه
می‌شد. آن وقت اصغر سینه‌اش را جلو می‌داد.
صدایش را کلفت می‌کرد و به آب می‌گفت: «نمی‌ذارم بربی.
من حالا حالاها باهات کار دارم...»
اما آب حرف حالیش نمی‌شد. کم کم از کناره‌های پیراهن
بیرون می‌زد. خودش را می‌کشید روی پله‌ها، همه‌جا را خیس

خرابش کردی. خدا یه بار گوش به حرف آدم می‌دها!» داشت گریه‌ام می‌گرفت. دلم می‌خواست داد بز نم و از خدا بخواهم که... انگار خدا فهمید و دلش به حال هر دو نفرمان سوخت. ماهی چرخید. انگار کسی هولش می‌داد طرف پیراهن. - خدایا... دوباره اشک در چشم‌هایم جمع شد. دلم می‌خواست به هوا پرم و داد بز نم.

بقیه هم حال مرا داشتند. انگار هزار تا کک ول کرده بودند تو تن Shan. آهسته آهسته وول می‌خوردند. لب‌هایشان کج و کوله می‌شد. فریاد پشت دندان‌هایشان گیر کرده بود و هر لحظه ممکن بود پیر بیرون. اصغر سیاه شده بود؛ زرد، سفید. می‌دانستم چه حالی دارد. صدای همه را می‌شنیدم که هم صدا داد می‌زدیم: «بیا، بیا، راه بیفت، تندتر.» ماهی انگار صدایمان را می‌شنید. نگاهمان می‌کرد. بازی می‌کرد. بازی مان می‌داد. گاهی پس می‌رفت و گاهی پیش. تا باور می‌کردیم که دیگر کار تمام است، سروته می‌کرد و بر می‌گشت. وقتی نالمید می‌شدیم، ناز می‌کرد و خودش را به طرف پیراهن می‌کشاند. بیچاره اصغر! دیگر هیچ کس حواسش به او نبود و او آمده بود تو تن ما. مثل اینکه ماهی مال ما بود. ماهی به جلوی پیراهن رسید. او هم خوشحال بود. می‌رقیبد. کیف می‌کرد. انگار با خودش می‌گفت: «اوووووه، غذای هزار سالم جور شد.»

ماهی به لبه پیراهن نزدیک شد. سرش را داخل برد. نصف تنش وارد پیراهن شد و همانجا ایستاد. طاقت اصغر و همه ما تمام شده بود.

- برو تو لا کردار، برو دیگه!

یکی بلند گفت و ماهی با سرعت برگشت و خودش را از پیراهن بیرون انداخت. دلم ریخت. نفسم حبس شد. ماهی چرخی زد و رو به ما ایستاد. انگار داشت نگاهمان می‌کرد. مسخره می‌کرد و شاید داشت التماس می‌کرد. شاید فهمیده بود دارد به طرف مرگ می‌رود. شاید می‌گفت بچه‌هایم؟ شاید...

اما دل همه از سنگ شده بود و هیچ کس به فکر ماهی و بچه‌هایش نبود. همه به اصغر فکر می‌کردیم. من دلم سوخت: «اگه بچه داشته باشه؟ اگه... اما اصغر چی؟ اون که بباباش پول نداره و اگر ماهی نخوره...»

انگار ماهی فکرم را خواند. دور زد. انگار از آب و بچه‌ها و خانه‌اش خدا حافظی می‌کرد. یک دور دیگر هم زد. پس رفت

و پیش آمد و با سرعت خودش را به داخل پیراهن پرت کرد. اصغر جان گرفت و با سرعت دهنۀ پیراهنش را بست. ما داد زدیم. هورا کشیدیم. آنقدر بلند که خاک‌های هزار ساله پایاب از دیوار جدا شدند و روی سرمان ریختند.

اصغر اول مثل مردها ساکت بود. بعد مثل اینکه روحش برگشته باشد، جیغ زد. فحش داد. با پیراهن به هوا پرید. آب از سوراخ‌های پیراهن روی سر و تنمان پاشید. بعد، پیراهن را بالای سرشن برد و مثل سرخ پوست‌ها رقصید. پیراهن مثل مَشک به هم می‌خورد و ماهی در آن این طرف و آن طرف می‌شد و ما می‌خندیدیم. سوت می‌زدیم و همراه اصغر و ماهی به این طرف و آن طرف می‌افتادیم. اما هیچ کس فکر پوسیدگی پیراهن اصغر رانمی کرد و اینکه تاب این‌همه سنگینی را ندارد. پیراهن یک‌دفعه وارفت و ماهی و آن‌همه آب روی سر ما و پله‌ها خالی شد. اول ساکت شدیم. شاید هم مُردیم. اما وول خوردن ماهی روی گل‌های پایاب، همه را زنده کرد. اصغر از آب بیرون پرید و دراز به دراز، روی پله آخری خوابید و جلوی راه آب و ماهی را گرفت. ماهی آن‌قدر بزرگ و آن‌قدر لیز بود و تنده بده بدل آب این طرف و آن طرف می‌لغزید که هیچ کدام‌مان نمی‌توانستیم بگیریمش. اصغر داد می‌زد. گریه می‌کرد. التماس می‌کرد: «تو رو خدا، تو رو خدا، بگیرینش. بگیرینش.»

همه دست‌پاچه شده بودیم. جا هم تنگ و لیز بود. ما بیشتر خودمان را می‌گرفتیم و دست‌های هم‌دیگر را تا ماهی را. آب کم از زیر تن اصغر گذشت و ماهی دیگر نمی‌توانست آب بخورد. داشت گل می‌خورد. دیگر نمی‌توانست به هوا پرید. کم کم از پا افتاد و فقط دمش را چپ چپ به زمین می‌کویید. اصغر دستش را دراز کرد و او را گرفت. چه ماهی بزرگی! از صورت اصغر بزرگ‌تر بود. یکی از بچه‌ها گفت: «اصغر خوش‌به‌حالت! خیلی گنده‌است، وقتی پختیش، یه کم به من

می‌دی؟ برآ آجیم می‌خوانم می‌دونی که اون...» اصغر نگاهش کرد و هیچی نگفت. روی پله آخری نشست و پاهایش را داخل آب گذاشت. سر ماهی را که هنوز تکان تکان می‌خورد، به طرف دهنش برد. لب‌های او را بوسید. یکبار. دوبار. سه‌بار. چهاربار. به پنجمی که رسید ماهی از همان بالا رها شد. ماهی چند بار داخل آب بالا و پایین شد و بعد انگار که جان گرفته باشد به داخل سیاهی لغزید و رفت و اصغر به گریه افتاد.

* بخشی از قنات که با پله‌هایی به سطح زمین راه دارد.

جاودانه

رود

عاشق تو بود

آه می کشید، شعر می سرود

تا تو آمدی

روی دست هایت پر کشید

بهترین سرود عشق را

از لبان تشنهاش شنید

با حماسه سرود تو

ناگهان

تیر حاسدان روانه شد

پیکرت به خون نشست

نام تو، جاودانه شد.

فریبر زلرسنای (آشنا)

قللموی رنگین کمان

خدا می نویسد به برگ درخت

خدا می نویسد به پهنهای آب

و بر دفتر مشکی مشق شب

برای من و تو به خط شهاب

خدا می نویسد به باران و ابر

و بر پهنۀ آبی آسمان

گهی با مداد درخشان برق

گهی با قلم موی رنگین کمان

خدا می نویسد به گلبرگ گل

خدا می نویسد به روی چمن

خدا می نویسد به طومار مار

و حتی به بال و پر یک زغن

صدای قدمهای فصل بهار

و آوار بلبل، نفس‌های باغ

شهاب و گل و رعد و رنگین کمان

شب تیره و سوسوی یک چراغ

خلاصه تمام جهان مدرسه است

گل و سبزه و آب، سرمشق ماست

و ما داشت آموز این مدرسه

و بال پرستو کتاب خداست

علی‌اصغر نصرتی

به امید بر گشت

چمدانش را بست.

روی یک شاخۀ بی برگ نشست.

در نگاهش همه خاطره‌ها صفت بستند.

دشت، خورشید، درختان، گل‌ها

ساره‌بلبل‌ها

دوستی‌هایش با سبزه و پروانه و رود

و چه زود

وقت رفتن شده بود...

برگ‌ها با نرمی

آیه چشم نظر را خواندند
سر راهش خورشید
مثل یک آینه شد
و پرستو آرام
به امید بر گشت
شعر رفتن را خواند.
آسمان، پشت سرش آب فشاند.
فاطمه احمدزاده

ماعلاف نیستیم

آلماتوکل

خودش میز دارد. رویش پر از وسایل عجیب غریب است که من از آنها سر در نمی‌آورم. آرمان هم بول نمی‌گیرد. من با خودم فکر می‌کنم پس چرا همه می‌گویند نوجوانها تنبل شده‌اند واقعاً که!

بعد برایم تعریف می‌کند که بعضی وقت‌ها کار آنقدر زیاد می‌شود که آنها را اولویت‌بندی می‌کند.

کارهای آسان را اول انجام می‌دهد و بعد می‌نشیند بادقت کارهای سخت‌تر را النجام می‌دهد. بدجنی ام می‌گیرد و می‌برسم:

■ **«یک وقت آمار بقیه همکارهایت را که به پدرت نمی‌دهی؟»**
■ می‌گوید: «نه.»

■ **بچه‌های مدرسه چی می‌گویند؟**
■ می‌گویند خوش به حالت که یک کار مفید می‌کنی و علاف نیستی.

صحنه دوم: در کتابفروشی

رفتم به یک کتابفروشی. رفتم که کتاب بخرم. کتاب خریدن و کتاب خواندن خیلی مهم است. حتی هم باید کتاب «اصول خبرنوسی» و «اصول مقاله‌نویسی» باشد. یک خبرنگار باید از همه چیز سر در بیاورد و باید کتاب‌های مختلف بخواند. حتی کتاب‌های خردسال‌ها را بله، رفتم به یک کتابفروشی که در آن کتاب

یک ضربالمثل نمی‌دانم کجایی هست علیه نوجوان‌ها که معنی‌اش این است: «نوجوان‌های امروز تن‌پرور و لوس و بی‌غم و مرفه بی‌درد هستند.»

خبرنگار کوله‌پشمی با این گزارش تابستانی به شما ثابت می‌کند که هیچ هم این‌طور نیست و هیچ کس حق ندارد همه را با هم جمع بیند.

صحنه اول: در اداره

«آرمان محمودی» از پنج سالگی می‌آمده سر کار. الان چند سالش است؟ می‌رود کلاس ششم. کارش چیست؟ توی شرکت پدرش که قفل نرم افزار درست می‌کنند قفل و برد مونتاژ می‌کند. معلوم است که اوایش سخت بوده اما: «من به الکترونیک و مکانیک علاقه دارم و می‌خواهم این رشته را ادامه بدهم. حتی از هنرستان هم می‌خواهم شروع کنم. می‌دانید خیلی مهم است یک کار را از پایه شروع کنی تا بتوانی در آن موفق شوی. من هر روز ساعت شش و بیست دقیقه بلند می‌شوم و همراه پدرم می‌آیم اداره. بعد مثل همه ساعت ناهار دارم و اینجا من را به فامیلی صدا می‌کنند. من هم را به فامیلی صدا می‌کنم. بعد ساعت چهار و ۴۵ دقیقه هم کار تمام می‌شود.» آرمان می‌گوید کیف می‌کنم که پدرم رئیس این شرکت است، اما نسبت به خانه خیلی جدی‌تر است. بعد از اینکه این حرف‌هارا می‌زند، من یاد آن ضربالمثل می‌افتم که بیشتر هم درباره بچه‌های تهرانی کاربرد دارد. آرمان می‌رود و می‌نشیند پشت میزش. او برای

۱۴
پنجهان
۳۲۶
عکس: اعظم الیجانی

پنجاه هزار تومان کشیدم و مجبور شدم برویم پیگیری کنیم و این پول را برگردانیم. حوصله‌ام اینجا سر برود؟ نه، بعضی وقت‌ها با دوستانی که توی فروشگاه‌های بغلی پیدا کرده‌ام می‌رویم فوتبال. صبح‌ها ساعت نه می‌آیم و عصر شش و هفت برمی‌گردیم. در ایام تحصیل؟ پنج شنبه‌ها می‌آیم. آن موقع درس مهمتر است. اینکه بروم جای دیگر و پول بگیرم؟ نه، در واقع من می‌آیم تا کمک مادرم باشم. اگر نیایم اینجا دلم برای همه مشتری‌ها و سر و صدایشان تنگ می‌شود. می‌دانید چند سالی هم توی خانه بوده‌ام و پای تلویزیون، اما واقعاً می‌توانم لای کتاب‌ها چیزهایی را پیدا کنم و بفهمم و از علمی که همه توی رایانه و تلویزیون پیدا می‌کنند عقب نمانم. بیشتر چه کاری را دوست دارم؟ خب معلوم است پای صندوق ایستادن را.»

صحنه آخر:

آن قدیم قدمی‌ها باباهاي ما هی می‌رفتند و از بچگی کار می‌کردند و درسشنan را هم می‌خواندند. بعد به خاطر همین بود که یک کاری بلد می‌شدند و تازه پول هم در می‌آوردند. طبق آمارهای من تعداد این آدمها کم شده است؛ یعنی راستش را بخواهید یک نفری می‌گفت: «اگر من بروم کار کنم همه فکر می‌کنند ما فقیریم!» در همان جا من سنگ کوب کردم و تصمیم گرفتم ثابت کنم که هیچ هم این طوری نیست و با این گزارش هم ثابت کردم. این بود گزارش امروز من. البته یکی از وظایف خبرنگار کوله‌پشتی این است که نصیحت کند تا دفعه بعد هم بگذارند گزارشش چاپ شود. مجبور بودم دیگرا!

کودک و نوجوان می‌فروختند. آنجا بود که «امیر حسین عبادزاده حدادی‌ها» را دیدم. او ایستاده بود پشت صندوق و داشت قیمت کتاب‌ها را حساب می‌کرد.

■ تو اینجا کار می‌کنی؟

■ بله؟

■ یعنی همیشه کار می‌کنی؟

■ نه. من درس می‌خوانم و اوقات فراغت و تابستان می‌آیم اینجا برای کار. الان سه سال است تابستان‌ها هر روز می‌آیم. هم کتاب می‌فروشم. هم به خریدارها کتاب معرفی می‌کنم.

■ یعنی همه کتاب‌های کتاب‌فروشی‌ای؟

■ تقریباً هفتاد درصد کتاب‌ها را خوانده‌ام.

امیرحسین می‌گوید: «من برای این کار پولی نمی‌گیرم. می‌آیم تا به مامانم کمک کنم. چی؟ کسی مسخره‌ام کند؟ البته دوست‌هایم می‌گویند تو خنگی که کار می‌کنی. اما می‌دانید من می‌خواهم یک چیزی یاد بگیرم. تازه آخر سر همین کتاب‌ها برای آدم می‌مانند. چی؟ این شغل؟ نه گفتم که دارم درس می‌خوانم تا خلبان شوم. استیا به؟ بله، یکبار به جای پنج هزار تومان با کارت یک نفر

دریادلان خلیج فارس

نیروی دریایی کشور افزوده شود. نتیجه این نبرد سنگین دریایی، انهدام پایانه‌های صدور نفت دشمن بعثی و نابودی کامل توان رزمی نیروی دریایی عراق بود. این شکست آنچنان تأثیری در روحیه عراقي‌ها گذاشت که تا پایان جنگ تحرک چندانی نتوانستند در دریا از خود نشان دهند. بنابراین روز هفتم آذر، روزی است که پرسنل شجاع نیروی دریایی با کمترین امکانات ارتش بعث عراق وارد کردند و شجاعانه از حقانیت و تمامیت آب‌های خروشان خلیج فارس چگونه زیستن را به همه آنان آموختند که می‌خواهند حسین وار زندگی کنند. به همین مناسبت این روز به نام نیروی دریایی نامیده شد تا همه ساله

هفتم آذرماه یادآور حمامه‌ای بزرگ است. حمامه‌ای که ۶۷ روز پس از شروع جنگ تحملی به دست نام آوران نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران خلق شد. سپیده‌دم هفتم آذرماه سال ۱۳۵۹، نیروهای مت加وز بعثی با کمک‌های اطلاعاتی کشورهای منطقه و آواکس‌ها و ماهواره‌های کشورهای استکباری با تمام قوا، از هوا و دریا سعی کردند پایانه‌های نفتی البکر و الامیه را باز پس گیرند. در این نبرد، چندین فروند هواپیمای جنگنده و ناوچه‌های موشک‌انداز به قعر آب‌های خلیج فارس فرستاده شد، ولی پس از ساعتها نبرد بی‌امان هنگام ظهر، ناوچه‌پیکان بر اثر اصابت چند موشک به همراه پرسنل شجاع و جان برکف خود در دل آب‌های نیلگون خلیج فارس جای گرفت تا صفحه زرین دیگری بر تاریخ

ارضی کشور گام‌های بزرگی برداشتند. آنها با تکیه بر توانمندی‌های داخلی به این باور رسیدند که می‌توانند در صنایع کشتی‌سازی خود کفا شوند. ساخت انواع ناوچکن‌ها، زیردریایی‌ها، ناوچه‌ها و انواع شناورهای مجهز به آخرین فناوری‌های روز جهان از جمله دستاوردهای آنها به شمار می‌آیند. اکنون در سایه تلاش شبانه‌روزی مهندسان و دانشمندان نیروی دریایی، کشور ما یکی از بیست کشور سازنده ناو در جهان است. ناوچکن‌های جماران ۱ و ۲ که به ترتیب در بهمن ۱۳۸۹ در خلیج فارس و اسفند ۱۳۹۱ در دریای خزر به آب انداخته شدند نمونه‌ای از توانمندی‌های نیروی دریایی کشورمان هستند. ناوچکن‌های جماران ۳ و ۴ نیز در حال ساخت هستند.

حماسه باشکوه دریادلان ناوچه پیکان گرامی داشته شود. خلیج فارس از لحاظ موقعیت استراتژیک و تاریخی، از شناخته شده‌ترین دریاهای محصور جهان است. امنیت این دریا از دیرباز مورد اهمیت بوده و در لشکرکشی‌های هخامنشیان به اروپا هر از گاهی سخن از نیروی دریایی ایران به میان آمده است. در دوره صفویه نیز برای اخراج پرتقالی‌ها از جزیره هرمز و خلیج فارس تقویت ناوگان دریایی در دستور کار قرار گرفت. در دوره قاجاریه نیز توسعه نیروی دریایی ایران مورد توجه بود. با این وصف نیروی دریایی تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران وابسته به تجهیزات کشورهای غربی بود. اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی با وجود تحریم‌های اقتصادی و نظامی، متخصصان نیروی دریایی جمهوری اسلامی برای حفظ تمامیت

سفر به فضا

ارتباطات رادیویی و تلویزیونی را فراهم

می‌کنند و سامانه هواشناسی را دقیق و

دقیق‌تر می‌کنند. علاوه بر این، به کمک

ماهواره‌های موقعیت‌یاب و تکنولوژی

GPS می‌توان موقعیت اجسامی را که

به این سیستم مجهز هستند با دقت

مشخص کرد.

غیر از کاربردهای ماهواره‌ها، بسیاری

از فناوری‌ها و اختراقات جدید نیز،

پیشرفت خودشان را مدیون اکتشافات

فضایی هستند. شاید جالب باشد بدانی

پلاستیک‌های بسته‌بندی اولین بار، هنگام

ساخت پوشش‌های ماهواره‌ها ساخته

شدند. یا دستگاه‌های حساس به دود که

برای جلوگیری از آتش‌سوزی استفاده

می‌شوند، اولین بار در آزمایشگاه ایستگاه

فضایی به کار گرفته شدند. بسیاری دیگر

از فناوری‌های فضایی نیز امروزه در پژوهشی

کاربرد دیگری پیدا کرده‌اند. برای مثال

فناوری‌ای که هنگام ساخت آتن‌های

فضایی به کار گرفته شده بود، امروزه در

سیم‌کشی دندان‌ها استفاده می‌شود.

بعضی از آدم‌ها عاشق گشت و گذار هستند. دوست دارند به جاهای مختلف سفر کنند و چیزهای جدیدی ببینند. اگر همه دنیا را هم بگردند، سیر نمی‌شوند. آن وقت سرشنان را به طرف آسمان می‌گیرند و آرزو می‌کنند که حتی برای یک بار هم که شده، پایشان را از زمین بیرون بگذارند و در فضای بیکران، گردش کنند. این کنجکاوی بزرگ در حدود پنجاه سال پیش، باعث اولین سفرهای فضایی شد.

سیدامیر سادات موسوی

دنباله بزرگ

برای اینکه بتوانی ابعاد منظومه شمسی را تصور کنی، کره زمین را در اندازهٔ یک توپ بسکتبال در نظر بگیر. حالا فکر می‌کنی ابعاد خورشید چقدر است؟ چیزی در حدود یک ساختمان هشت طبقه!

اگر بخواهیم فاصله زمین تا خورشید را هم با همین ابعاد در نظر بگیریم، توپ بسکتبال ما باید سه کیلومتر از ساختمان هشت طبقه‌مان فاصله داشته باشد و به دور آن بچرخد.

۱۸
پنهان

کاربرد اکتشافات فضایی

اغلب موشک‌هایی که به فضا می‌روند همراه خود ماهواره‌ها را حمل می‌کنند و آنها را در مدارهایی در اطراف زمین قرار می‌دهند. این ماهواره‌ها امکان برقراری

شعر سعدی برای موجودات فضایی

ویجر نام دوکاوشگر فضایی است
که حدود چهل سال پیش، ناسا برای
بررسی سیارات منظومه شمسی به فضا
پرتاب کرد. این کاوشگرهای علاوه بر
اینکه مأموریت‌های ویژه‌ای را بر عهده
داشتند، لوح‌هایی از طلا را هم با خود
حمل می‌کردند که بر روی صفحات
دیجیتال آن، نشانی جایگاه زمین در
منظومه شمسی، تصویری از دو انسان
و توضیحاتی درباره تمدن انسان به زبان
ریاضی قرار داشت.

اگر روزی این لوح‌ها به دست موجودات

سازمان فضایی ایران

کشور ما نیز مدتی است که به جمع
کشوارهای فضایی اضافه شده است و
متخصصان فضایی ما هر روز در فکر
برداشتن یک گام جدید هستند؛ به

عنوان مثال در سال گذشته، سازمان
فضایی ایران، یک میمون ایرانی، به نام
«پیشگام» را رهسپار یک سفر کوتاه
فضایی کرد. پیشگام، صحیح و سالم به
زمین برگشت. قصد سازمان فضایی
ایران این است که مرحله‌های مختلف را
تا ارسال انسان به فضا، پشت سر بگذارد.
شاید تو یا یکی از هم‌کلاسی‌هایت، اولین
انسان فضانوردی باشید که در آینده
سازمان فضایی ایران به فضا بفرستد.

فرازمینی برسد، آنها می‌توانند صدای‌ای
مختلفی را هم که بر روی این لوح‌ها
ثبت شده است، بشنوند؛ صدای بعضی
از حیوانات، صدای قلب و گام برداشتن
انسان، موسیقی‌های مختلف از زبان‌های
مختلف و همچنین سلام و خوش آمدگویی
به ۵۶ زبان دنیا. پیام فارسی این لوح به
این صورت است:

«درو دبر ساکنین ماورای آسمان‌ها!
بنی آدم اعضای یک پیکرنند
که در آفریش زیک گوهرند
چو عضوی به درد آورد روزگار
دگر عضوها رانمанд قرار»

اگر دوست داری پیغام فارسی ویجر را بشنوی،
با این نشانی برو:

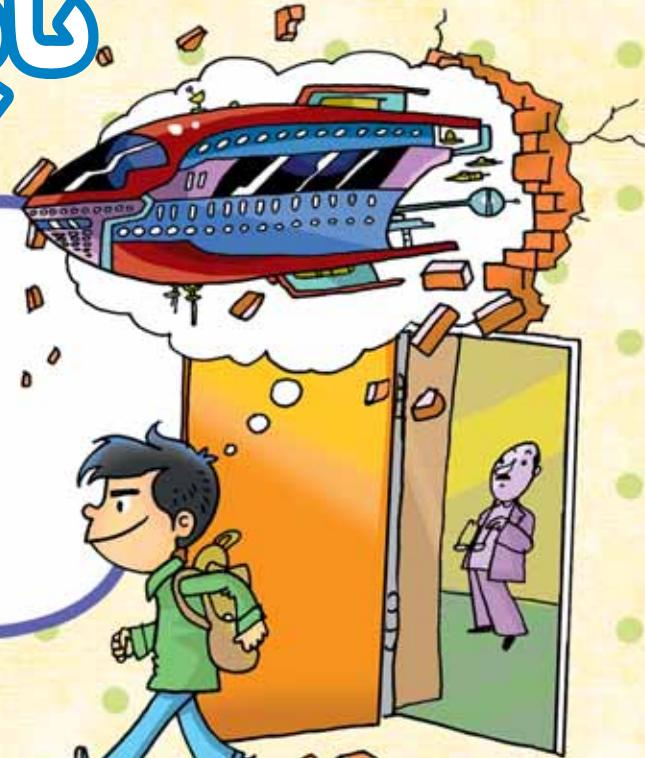
<http://voyager.jpl.nasa.gov/spacecraft/languages/persian.html>

موشک‌ها

برای پرتاب هرچیز و هر کسی به فضا،
ما نیازمند یک موشک هستیم. موشک
توان لازم برای بلند کردن خود و
 محموله‌اش را تولید می‌کند. توان یک
موشک می‌تواند سرعت مورد نیاز
برای غلبه بر گرانش زمین و رسیدن به
فضا را فراهم کند. آتش گرفتن سوخت
موشک، گاز داغی را ایجاد می‌کند که
از دهانه اگزوز موشک در انتهای آن،
خارج می‌شود. نیروی بلند کردن موشک
از سطح زمین به این صورت تأمین
می‌شود. موشک‌های فضایی در نیمه
اول قرن بیستم پیشرفت کردند. امروزه
به طور میانگین هر هفته دو موشک از
زمین به فضای پرتاب می‌شود.

اینجا همه گاینه‌اند

دانش‌آموزان مدرسۀ رؤیا بیان
می‌خواهند تصویرهای ذهنی
دوران کودکی خود را به
واقعیت تبدیل کنند.

دانش‌آموزان مدرسۀ رؤیا بیان
در مورد مسائل شخصی و اجتماعی خود
می‌توانند تصمیم بگیرند.

دانش آموزان مدرسه رؤیایی
ارزش ها و فرهنگ جامعه خود
را خوب می شناسند.

دانش آموزان مدرسه رؤیایی
این سخن اینشتین را قبول دارند
که می گوید:
همه بچه ها نابغه به دنیا می آیند.

دانش آموزان مدرسه رؤیایی
در قبال خود، جامعه و همه جهان
احساس مسئولیت می کنند.

بسطام

شهر عارفان

زهره کریمی

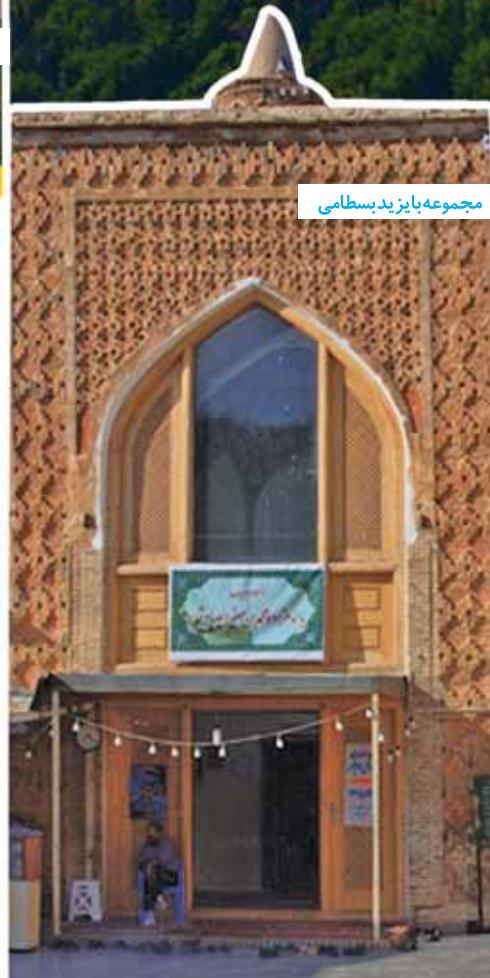
عکس: هاتف همایی

این بار قصد سفر به بسطام، شهری کوچک در شش کیلومتری شهرستان شاهروود در استان سمنان را داریم. شهری آرام با چنارهای تنومند که مانند نگینی در دامنه‌های البرز شرقی خودنمایی می‌کند. گفته می‌شود این شهر را حاکم خراسان (بسطام نام) بنا کرده است که دایی و سردار سپاه خسروپریز ساسانی بوده است. از سفالینه‌های یافت شده در دل تپه‌ای معروف به سنگ چخماق - در شمال بسطام - قدمت این سرزمین را ۸۰۰ سال تخمین می‌زنند. این شهر از قرن سوم تا اواخر دوره قاجاریه از مراکز مهم فرهنگی بوده است. بسطام زادگاه عارفانی مانند بایزید بسطامی، شیخ ابوالحسن خرقانی و فروغی بسطامی است و ... به این دلیل شهر عارفان لقب گرفته است.

آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی

جنگل ابر

مجموعه بایزید بسطامی

مجموعه بایزید بسطامی

زمانی که وارد بسطام می‌شوی و بلوار اصلی شهر را که مانند دالانی پر از درختان بلند و درهم پیچیده است، طی می‌کنی به میدانی می‌رسی که در کنار آن مجموعه بایزید با سه در ورودی قرار دارد. امامزاده محمد از نوادگان امام صادق(ع) در قسمت جنوبی مجموعه قرار دارد با گنبدی با کاشی کاری‌های فیروزه‌ای رنگ و نقش‌های بسیار زیبا. مقبره بایزید که ملقب به سلطان‌العارفین بوده و در قرن سوم هجری زندگی می‌کرده است در قسمت شمالی امامزاده محمد قرار دارد. روی سنگ قبرش یکی از مناجات‌های مشهور علی بن ابی طالب(ع) با خط کوفی حک شده است. گنبد غازان‌خان قرینه گنبد امامزاده محمد است با کاشی‌های فیروزه‌ای مربوط به دوره ایلخانان که به دستور غازان‌خان ساخته شده و قرار بوده که آرامگاه بایزید باشد اما مورد استفاده قرار نگرفته است.

۲۲

پلهه

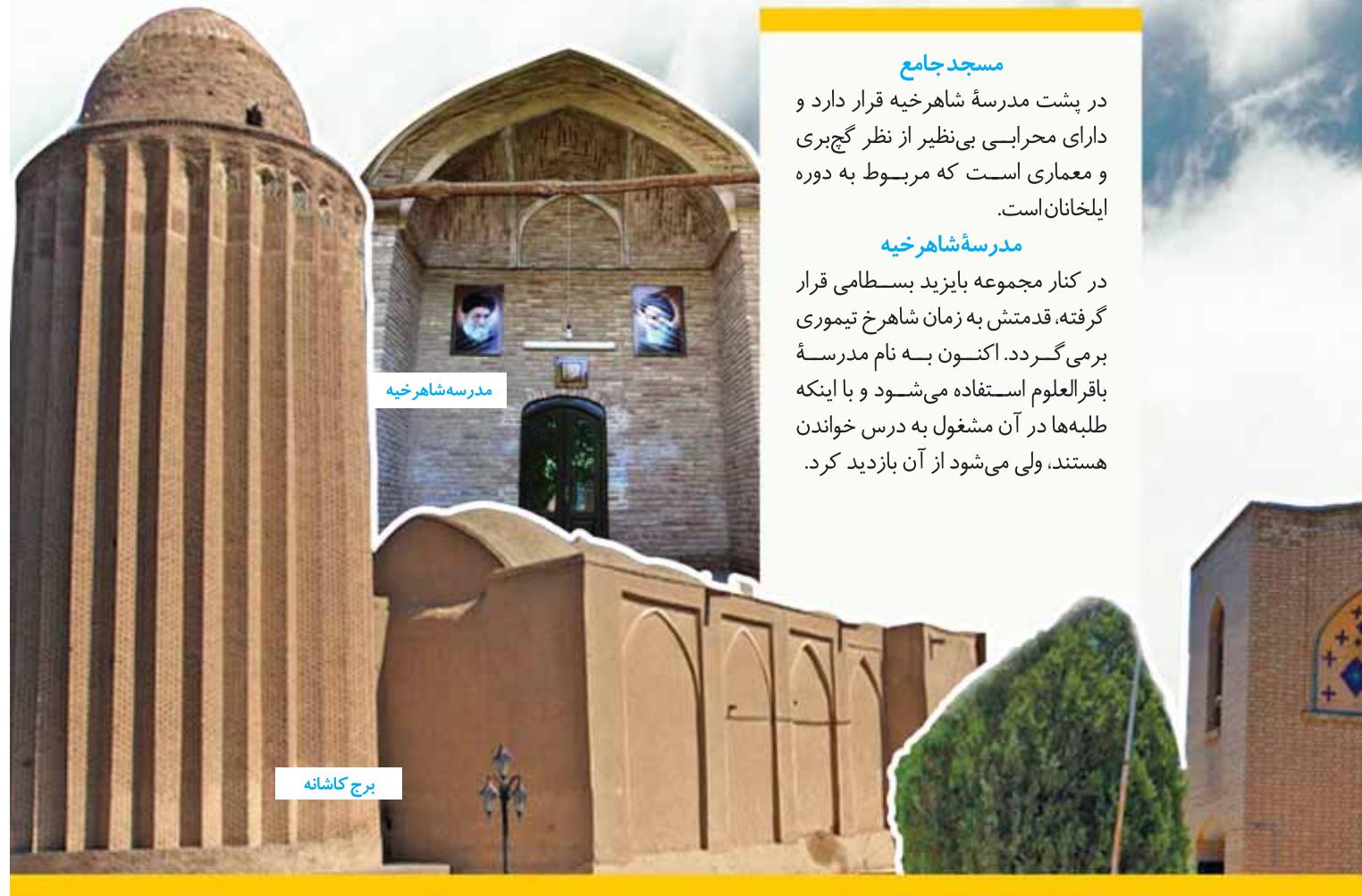
۲۳

مسجد جامع

در پشت مدرسه شاهرخیه قرار دارد و دارای محرابی بی نظیر از نظر گچ بری و معماری است که مربوط به دوره ایلخانان است.

مدرسه شاهرخیه

در کنار مجموعه بازیل بسطامی قرار گرفته، قدمتش به زمان شاهرخ تیموری بر می‌گردد. اکنون به نام مدرسه باقرالعلوم استفاده می‌شود و با اینکه طلبه‌ها در آن مشغول به درس خواندن هستند، ولی می‌شود از آن بازدید کرد.

برج کاشانه

بالارتفاع بیست متر در جنوب شهر قرار دارد. از بناهای قرن هفتم و هشتم هجری بوده که در زمان ایلخانان ساخته شده است. شکل بیرونی آن کثیرالا ضلاع سی ضلعی است و در بالای برج دو رده از ابر قرار گرفته است. آنجا دیگر آجرهای بزرگ قرار دارند که روی آنها مطالبی با خط کوفی نوشته شده به آسمان بروی. آنجا آسمان به زمین می‌آید. گویی روی فرشی از ابر قدم گذاشته‌ای. سه میلیون سال قدمت دارد و نادرترین گیاهان دارویی در آنجا به چشم می‌خورد. آنجا عظمت خداوند را به وضوح می‌بینی. یکی از ارزشمندترین میراث طبیعی ایران نیز است.

جنگل ابر

در چهل کیلومتری شمال شرقی بسطام و بعد از عبور از بین باغات زیبا در کنار روستای ابر به جنگلی زیبا و دست‌نخورده می‌رسیم که در هاله‌ای از ابر قرار گرفته است. آنجا دیگر لازم نیست برای راه‌رفتن روی ابرها به آسمان بروی. آنجا آسمان به زمین می‌آید. گویی روی فرشی از ابر قدم گذاشته‌ای. سه میلیون سال قدمت دارد و نادرترین گیاهان دارویی در آنجا به چشم می‌خورد. آنجا عظمت خداوند را به وضوح می‌بینی. یکی از ارزشمندترین میراث طبیعی ایران نیز است.

آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی

در بیست کیلومتری شمال بسطام، در روستای قلعه‌نوی خرقان روی تپه‌ای قرار دارد. از عارفان بزرگ قرن چهارم و پنجم هجری بوده است. روی سنگ قبر مرمری آن اشعاری حک شده. خواجه عبدالله انصاری عارف قرن پنجم هجری از شاگردانش بوده است.

المدرَسَةُ اللَّيْلِيَّةُ

عادل أشكنوس

(المدرَسَةُ اللَّيْلِيَّةُ)

الأول: «رجاءً أقرأ لي هذه الرسالة».

الثاني: «آسف؛ لا أقدر القراءة في النهار».

الأول [متعرجاً]: «قل لي لماذا؟! هذا

عجبٌ جيداً».

الثاني: «لأنني درست في مدرسة ليلية».

(كلمة سكر)

المدرس: «قل لي جملة فيها كلمة سكر».

الתלמיד: «شربت الشاي الحار».

المدرس: «ولكن أين كلمة السكر في هذه الجملة؟!

الתלמיד: «ذابت في الشاي الحار يا سيدي».

جدول الكلمات المتقاطعة

	١٣. دو زن	١٤. كيفها	١٥. يك	١٦. معلمان(مذكر)	١٧. بدر	١٨. فروشنده	١٩. پنج	٢٠. هفت	٢١. انگور	٢٢. دوست داشتن	٢٣. خوبی	٢٤. هفتاد
	١. درد	٢. بله	٣. آنها	٤. کنار	٥. خوشحال	٦. دوازده	٧. به سلامت	٨. کلیدهای خانه	٩. دو روستا	١٠. ستاره	١١. مدارا با مردم	١٢. خواهران

۲۴
پنجه
دو زن
کلیدهای خانه
دو روستا
ستاره
مدارا با مردم
خواهران
همه مجموعه: سلام مسلمانی

Mohammad Ali
Ghorbani

At the Office

Teacher: Why were you late?

Student: Sorry, I overslept.

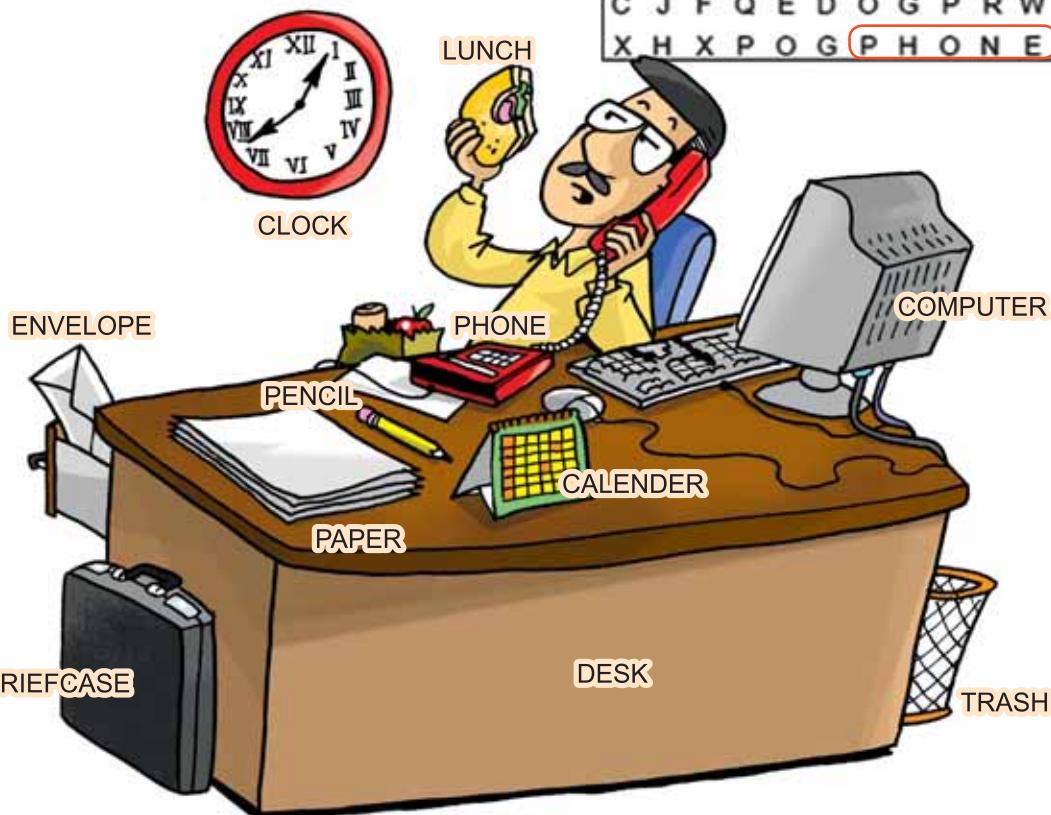
Teacher: You mean you need to sleep at home too!

A Riddle to Think
Why did the dog stay in the shade?

hotdog!
It did not want to be a

Illustrator: Sam Salmassi

A Joke to Think

Teacher: What do you get if you add 4,657 and 7,854 then subtract 678 and divide the answer by 62?

Omid: A Headache!

Find These Words on the Table

مهمان عزیز

محمود پوروهاب

گرفته بود. با خودش گفت: «همه‌اش خواب و خیال است. مگر می‌شود امام رضا(ع) این همه آدم بزرگ و مهم را رها کند و به خانه من بیاید. به خانه یک پیرزن فقیر و تنها. آه، شاید هم...»

ساعتها گذشت. پیرزن گاه‌گاهی توی کوچه سرک می‌کشید. لحظه به لحظه رفت و آمددها در کوچه زیادتر می‌شد. ناگهان جمعیت زیادی از دور پیدا شد. صدای طبل و شادی در هوا پیچید. زن و مرد و پیر و جوان به استقبال امام می‌رفتند، اما پیرزن دم در خانه‌اش ایستاده بود و به جمعیتی نگاه می‌کرد که نزدیک و نزدیک‌تر می‌شد.

در میان جمعیت امام روی اسب سفیدی نشسته بود و با اشاره دست جواب سلام مردم را می‌داد.

مردم دور اسپیش را گرفته بودند و شاد و خندان نگاهش می‌کردند، دستش رامی‌بوسیدند. امام

پیرزن با خوشحالی پیراهن تازه‌اش را پوشید. جلوی آینه ایستاد. مowish را با دقیقت شانه کرد. عطر زد. روسی گل گلی‌اش را سر کرد. همان‌طور که توی آینه خودش را تماساً می‌کرد، خندید و زیر لب گفت: «قدر خوشگل شدی پیرزن! حالا دیگر شدی یک خانم درست و حسابی»، بعد با خوشحالی تمام سلطن آب و جارو را برداشت و رفت تا کوچه را آب و جارو کند. دو زن همسایه دم در خانه‌هایشان ایستاده بودند و با هم حرف می‌زدند. با دیدن پیرزن خندیدند و جلو رفتند. پیرزن شروع کرد به جاروزدن. یکی از آنها سلام کرد و گفت: «چه شده خاله! خوشگل کردی. جایی دعوتی؟» پیرزن سرش را بلند کرد و گفت: «نه، از این خبرها نیست. تازه من که پا ندارم جایی بروم.»

همسایه دومی گفت: «حتماً منتظر مهمان عزیزی هستی که این جوری به خودت رسیدی؟» پیرزن بر زبانش آمد که بگوید خواب امام رضا(ع) را دیده‌ام که امروز به خانه من می‌آید. اما زود از گفتن آن پشیمان شد. فکر کرد اگر خوابش را بگوید به او خواهد خندید. بی‌اعتنای سرگرم کارش شد.

دو زن همسایه دوباره باهم مشغول صحبت شدند. صحبت

از امام رضا(ع) بود. پیرزن گوش‌هایش را تیز کرد.

- آیا خبر داری امروز قرار است امام رضا(ع) به شهرمان، نیشاپور بیاید؟

- بله، دیروز از شوهرم شنیدم. خیلی از مردم شهر امروز از کله سحر به پیشواز امام رفته‌اند.

- فکر می‌کنی مهمان چه کسی خواهد بود؟

- نمی‌دانم چه کسی، ولی حتماً مهمان یکی از شخصیت‌های بزرگ شهر خواهد بود.

پیرزن پس از آب و جارو کردن رفت روی پله حیاط نشست. انگار دلش

نژدیک و نزدیک‌تر می‌شد.

قلب پیرزن به تاپ تاپ افتاد. دم در هر خانه‌ای که امام می‌رسید، صاحب آن خانه افسار اسپش را می‌گرفت و خواهش می‌کرد که به خانه او برود، اما امام به راهش ادامه می‌داد. اشک شوق در چشم‌های پیرزن حلقه زد. امام نرسیده به خانه پیرزن نگاهی به او کرد. با نگاه مهربان امام قلب پیرزن کم مانده بود از جا کنده شود. اسب انگار می‌دانست کجا باید بایستد. همین که جلوی خانه پیرزن رسید، استاد پیرزن منقل کوچکش را که آماده کرده بود، به دست گرفت. اسپند روی آن ریخت. کمی جلو آمد و در میان شور و شادی مردم رو کرد به امام و گفت: «ای فرزند رسول خدا، فدایت شوم. خواهش می‌کنم به خانه من بیا». امام دوباره نگاهش کرد. اشک‌هایش را دید. دود منقلش را دید.

- آقا فدایت شوم. خواهش می‌کنم به خانه من بیا. دلم را شاد کن.

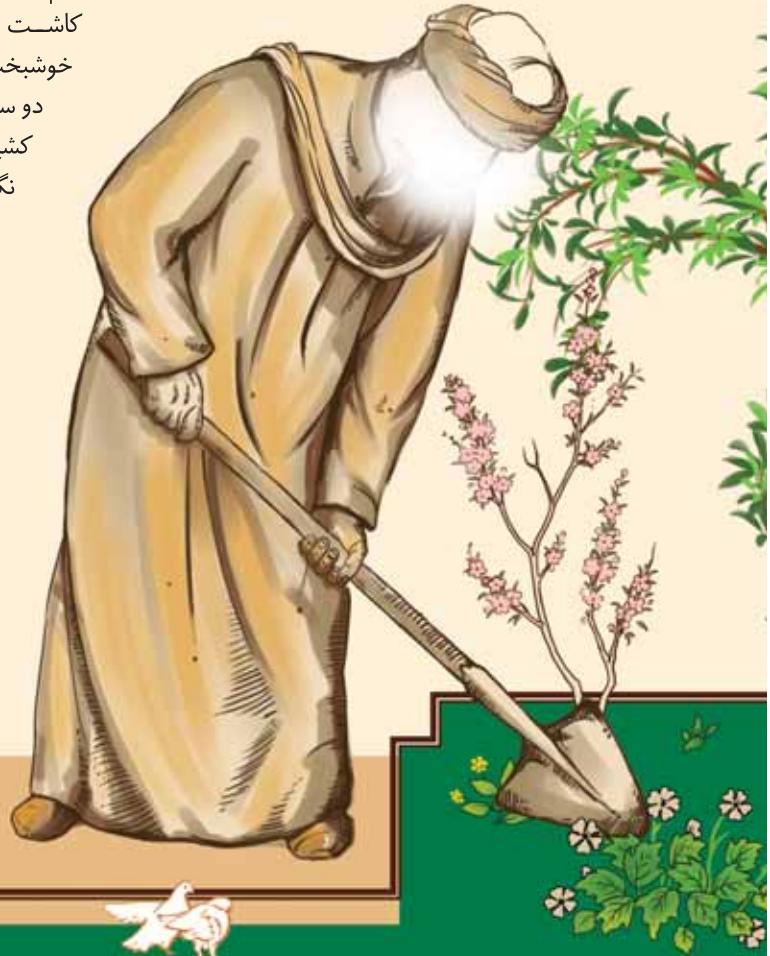
امام رضا(ع) دلش نیامد خواهش پیرزن را رد کند. دلش را بشکند.

آخر رفتار پیرزن جوری بود که گویا پس از سال‌ها فرزند گم شده‌اش را پیدا کرده است. خواهش او، رفتار او با همه فرق می‌کرد. امام از اسب پیاده شد. همه یک‌دفعه ساکت شدند و با تعجب به او نگاه کردند. امام لبخند زد و پا به درون خانه پیرزن گذاشت. خواب پیرزن واقعیت پیدا کرد. مردم و بزرگان شهر به خانه پیرزن آمدند. همسایه‌ها از هر طرف برای پذیرایی امام و مردم دست به کار شدند. کار پذیرایی که تمام شد مردم کم کم به خانه‌های خود رفتند. امام پس از استراحت، در حیاط خانه پیرزن مشغول قدم‌زن شد. پیرزن وقتی او را در حیاط دید با خوشحالی جلو آمد. از کنار باغچه نهال کوچکی برداشت و گفت: «قربان قدمت آقا، دوست دارم این نهال بادام را با دست‌های خودت در این باغچه بکاری تا از شما برای من یادگاری باشد. آیا لطف می‌کنید؟» امام با مهریانی و خوشروی نهال بادام را گرفت و در باغچه کاشت و در پایش آب ریخت. پیرزن احساس کرد خوشبخت‌ترین آدم را درخت کوچک بادام قد

دو سه سال بعد درخت کوچک بادام قد کشید و میوه داد. پیرزن هر وقت به درخت بادام نگاه می‌کرد به یاد امام می‌افتداد. به یاد خوبی‌ها و حرف‌های شیرینش، و یک آسمان شادی در دلش جامی گرفت.

منابع

۱. شیخ صدقی، عيون اخبار الرضا، ج ۲
۲. ابن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، ج ۴
۳. ابراهیم امینی، آموزش دین، ج ۲

زیر ذره بین

آثار سیده شما

داستان میکروب نوشه عیسی فتاح،
یک داستان علمی تخیلی میکروسکوپی
است. در این داستان یک میکروب
مانند آدم احساس و عمل می کند
و گروه میکروبها مانند یک گروه
خرابکار در بدن نشان داده شده‌اند.

در داستان علمی تخیلی از خیال و
فانتزی استفاده می‌شود؛ یعنی اتفاقاتی
که شاید در جهان واقعی اتفاق نیفتد
در دنیای خیال اتفاق می‌افتد. همچنین
این نوع داستان‌ها وجه علمی هم دارند؛
یعنی اتفاقات داستان براساس مفاهیم
علمی شکل می‌گیرد. این داستان نیز بر
اساس علم پزشکی و میکروب‌شناسی
شکل گرفته است.

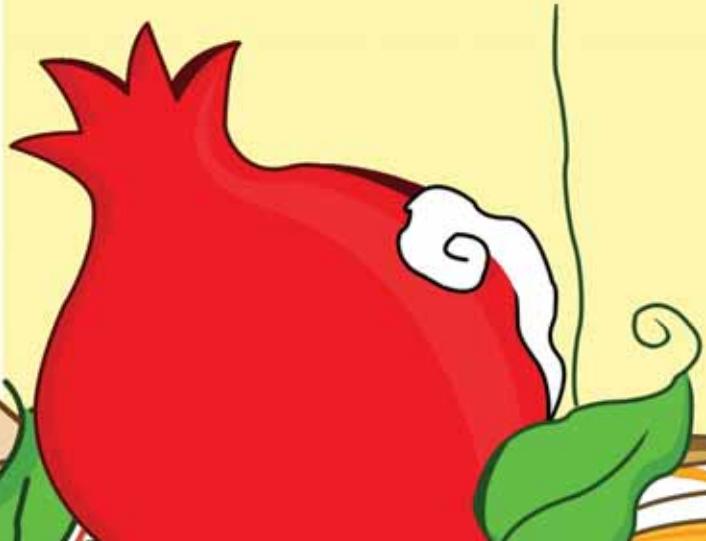
برای نوشتمن یک داستان علمی -
تخیلی به رویا و خیال‌بافی و مطالعه
علمی نیاز دارید. پس همین حالا
دست به کار شوید. یک کتاب علمی
بخوانید و خیال‌پردازی کنید. بعد
داستان‌های علمی و تخیلی را که
نوشته‌اید برای ما بفرستید.

سفر میکروب

عیسی فتاح

سال‌ها از آن سفر پر پیچ و خم می‌گذرد.
آن زمان من ناشناخته بودم و سفرهای
زیادی برای پیش‌رفتمان با دوست‌هایم
می‌کردیم. هیچ‌گاه یکی از اولین
سفرهایم یادم نمی‌رود. آن روز کودکی
را با هم دیدیم. با اسمیم یا همان که شما
انسان‌ها به آن قاصدک می‌گویید، روی
لب‌هایش نشستم و مانند غواصی از
دیوار لب او به آب پریدم.
اولش بلد نبودم، خوردم به یک لوله‌ای
که سفت بود: تق، تق، تق، آخ ...
پس دوستان‌تان مرا گرفتند. من لهیده
شده و به غلط‌کردن افتاده بودم. آخ

۲۸

 پنجه‌ان
قصه‌گویی برگزیده‌ی زبان

گلچین

گلی بودم

ارشیار ای رامش / تهران

گلی بودم تنها در آرزوی یک دوست
دوستی که مرا بفهمد
چه یک نهال و یک سرو باشد
چه یک درخت سبز بید باشد
اما حیف ...

حیف که گلی پژمرده هستم
که الان در سطل آشغال نشسته‌ام

چشمها

سید علی قرشی

چشم‌ها ساکت‌اند
اما اگر در کشان کنی
دنیا را به آتش می‌کشند.

خورشید خانم کم شده بود خودش برای تعیین مهریه پیش‌دستی کرد و گفت:
«اولاً بنده ۱۲۵۶ ستاره‌می خواهم که
هنگام تنهایی هدم و همراه من باشند.
بعد سی سیاره که دل مادر من، منظمه
شمسی را وسعت بدھند. در ضمن برای
خورشید گرفتگی یا ماه‌گرفتگی احتیاجی
به اجازه شما ندارم. همین طور پانصد
ششصد قطعه هم فولاد باشد، بد نیست
که هنگام عصبانیت با ذوب کردن آنها
خود را تخلیه کنم.» جناب آقای ماه که
مانند بیشتر دامادها بی‌خانه، بی‌ماشین
و بی‌بول بود، نتوانست شرط‌ها و مهریه
پیشنهادی خورشید خانم را پذیرد. پس با
لب‌های آویزان و شکست خورده، به خانه
خود در خیابان آسمان سوم بازگشت.

خواستگاری ماه از خورشید خانم

آرین سعیدی / تهران

هنگامی که آقای ماه می‌خواست به
خواستگاری خورشید خانم برود، شب
چهاردهم بود و ماه بسیار به خود رسیده
بود و چهره کاملش بود. او به مانند
شادامادی امیدوار برای خواستگاری
به خانه خورشید خانم رفت. خورشید
خانم بسیار خجالتی، از خجالت سرخ
شده و روز گرم و نورانی و دلچسبی را
به همراه خود آورده بود. آنقدر نورانی
بود که می‌توانستیم پر رنگ شدن تپه و
چاله‌های ماه را در صورتش بینیم. پس از
گذشت مدتی در حالی که کمی از داغی

نمکدان

غرق

یک نفر می‌خواست یک ماهی را خفه
کند هی سر ماهی را زیر آب می‌کرد و
در می‌آورد.

بازی کله‌پزها

یک نفر به کله‌پزی رفته بود. فروشنده
از مشتری پرسید: «آقا چشم بذارم؟»
مشتری: «بله، ولی اول بذار قایم بشم.»

مورچه‌ها

کمک خلبان: خلبان نگاه کن، آدمها از
این بالا مثل مورچه می‌مانند.
خلبان: چیزهایی که تو می‌بینی
همان مورچه‌اند چون ما
هنوز پرواز نکرده‌ایم!!!!
سرواناز محمودی / اصفهان

به شرط چاقو

یک نفر بادکنک‌فروش بعد از
مدت کوتاهی ورشکست شد؛ چون
بادکنک‌هایش را به شرط چاقو
می‌فروخت.

دریا کریمی / تهران

موضوع انشاء:

علم و پژوهش با رسم شکل

بکند، دود چراغ نخورد، فقط کلی دود ماشین خورد! آخرش هم به جای استخوان تر کاند، طرف را تر کاند و گفت ما به آدم بیکار دختن نمی‌دهیم! ما هم وقتی در این مورد تحقیق کردیم دیدیم تا وقتی که استاد گوگل و استاد یاهو هستند، برای این کارهای خوب دیگر چه کاری است آدم برود آن کارهای سخت را بکند، خب می‌رود توی اینترنت جستجو می‌کند و به قول داداشمان به منابع دست اول می‌رسد دیگر.

البته ممکن است این کار به وقت بازی‌های سالم رایانه‌ای مان لطمه بزند، ولی ما نباید ناراحت بشویم و نباید برویم پول بدھیم به کافی‌تنهای که حالا بیا تو هم یک نانی بخور تا من بروم با تیم حسن اینا بازی کنم، خب این جزها خوب نیست و ما اصلاً تاییدش نمی‌کنیم !!

این بود انشای ما

به نام خدایی که وقتی قلم در دستم می‌گیرم به یادش می‌افتم و معلم هم شمعی است که دارد می‌سوزد و نور می‌دهد تا شاید بتواند ما کور و کچل‌های مردم را آدم کند بلکه فردا برای خودمان کسی بشویم، ولی آخرش هم ما هیچی نمی‌شویم و علاف می‌شویم! موضوع انشای این هفته ما درباره علم و پژوهش است که ما تازه کلمه‌اش را یاد گرفتیم و قبل از بشن می‌گفتیم تحقیق. البته فقط ما نمی‌گفتیم ها، همه کافی‌نت‌های محل هم همین را می‌گویند، تازه روی شیشه‌شان هم چسبانده‌اند، می‌توانید بروید ببینید و قیمت بکنید. به هر حال قدیمی‌ها اعتقاد داشتند آدمی که تحقیق می‌کند باید دود چراغ بخورد و برود استخوان بتر کاند، ولی امروزه خیلی چیزها عوض شده، این یکی هم روش. مثلًاً وقتی ببابای ما می‌خواست در مورد خواستگار خواهرمان تحقیقات

امتحان شفاهی

هر دو بلند شدند و پای تخته رفتند. آقای قدیمی هر سؤالی از کیا پرسید، کیا فقط من و من کرد، اما سیا نه تنها به سؤالات خودش جواب داد، بلکه سؤالات کیا را هم بی جواب نگذاشت. آقای قدیمی گفت: «آفرین سیا، بیست و آقای کیای شاخ شکسته هم صفر. آقا سیا شما بفرمایید بشینید. آقا کیا شما هم برید پیش آقای ناظم تا ایشون بررسی کنن ببینن چرا درس نخوندید.» کیا در حالی که از در بیرون می رفت، زیر گوش سیا گفت: «چنان بزنت که دیگه دماغی نداشته باشی تا کف دستت رو بو کنی.»

آقای قدیمی معلم تاریخ با صدای بلند اعلام کرد: «جلسه بعد از فصل یک و دو امتحان شفاهی می گیرم. بلند میگم که جلسه بعد کسی نگه نخوندم، نمی دونستم، با شمام آقایان کیا و سیا.» کیا گفت: «آقا ما همیشه آماده امتحانیم. همیشه بیست رو شاخمنه.» سیا هم فشن فشن کرد که: «راست میگه ما همیشه شاخش رو می بینیم» کلاس از خنده منفجر شد و زنگ هم خورد. توی راه کیا کاردک به سیا مارمولک گفت: «بیا عصر با هم درس بخونیم.» سیا مارمولک گفت: «ای بابا تو هم باورت شد. آقای قدیمی عمر امتحان بگیره.» کیا کاردک سر بزرگش را خاراند و گفت: «راست میگیا. ولش، پس عصر بریم فوتیال.» سیا مارمولک فشن فشن کرد و گفت: «عصری باید برم خونه مادر بزرگم. نمی تونم بیام فوتیال. تو برو. خوش بگذره.» بعد از هم خداحافظی کردند و رفتند به سمت خانه شان.

فردا سر زنگ تاریخ آقای قدیمی به محض ورود به کلاس نگاهی به دفتر نمره انداخت و گفت: «کیا و سیا بباید پای تخته امتحان شفاهی بدید.» کیا نگاهی خشمناک به چهره آرام سیا انداخت و زیر لب غرید: «سیا می کشمت. مگه نگفتی امتحان نمی گیره؟!» سیا هم زیر لب گفت: «من از کجا بدونم. کف دستم رو که بو نکرده بودم.»

شمعهای زیبای من!

در زمان‌های دور مردم برای روش کردن خانه‌هایشان در شب از نور شمع استفاده می‌کردند. آنها سعی می‌کردند شمع‌های مرغوبی بسازند تا هم نور بیشتری داشته باشد و هم ارزان باشد. امروزه شمع‌ها کاربرد تزیینی دارند و در جشن‌ها یا تزیین خانه‌ها به کار می‌روند.

- **شمع:** ترجیحاً ساده و بدون طرح
- **چسب چوب** رقیق شده یا چسب DM5 (از لوازم گل‌سازی فروشی یا لوازم تحریرها تهیه کنید).
- **دستمال کاغذی طرح دار**
- **لوازم تزیینی** مثل اکلیل، دور گیر (لاینر) مخصوص کار روی شیشه، گونی، نخ کنفی، پولک، گل خشک، پوسته درخت، دانه‌های قهوه، کاغذ کادوهای طرح دار، اسپری برآق کننده و...

روش دوم:

کار با برش‌های دستمال کاغذی و کاغذ کادو در این روش فقط گل‌های دستمال کاغذی یا کاغذ کادو را بپرید و مانند شیوه قبل آنها را بچسبلید.

روش سوم:

گل‌های طبیعی

با قلم مو یک لایه چسب DM5 روی شمع بزنید و بگذارید خشک شود. حالا بعضی قسمت‌ها را که می‌خواهید گل یا گونی یا روبان بچسبانید دوباره به چسب آغشته کنید و گل یا گونی و روبان را روی آن قرار دهید.

روش اول:

کار با دستمال کاغذی

شمی را انتخاب کرده، دستمال کاغذی را به اندازه آن ببرید.

سپس روی شمع را با قلم مو یک لایه چسب DM5 یا چسب چوب رقیق شده بزنید. لایه زیرین دستمال کاغذی را بردارید تا فقط یک لایه نازک از قسمت طرح دار دستمال باقی بماند. دستمال کاغذی را روی شمع چسب خورده قرار دهید و به آرامی با دست جین و چروک‌های آن را صاف کنید. ممکن است زیر بعضی قسمت‌ها هوا مانده باشد، روی این قسمت‌ها را دوباره چسب بزنید و بگذارید خشک شود. البته نگران نباشید؛ چون وقتی که شمع خشک بشود تمام قسمت‌های برجسته آن فروکش کرده، صاف می‌شود. پس از خشک شدن، می‌توانید بعضی قسمت‌ها را با دور گیر برجسته و تزیین کنید.

روش چهارم:

پوست تخمر مرغ و اکلیل

با قلم مو یک لایه چسب روی شمع بزنید و شمع را روی اکلیل یا پوست تخمر مرغ خرد شده بغلتانید و بگذارید خشک شود. پس از خشک شدن روی شمع را با اسپری برآ کننده ثابت کنید تا اکلیل‌ها از روی شمع نریزند.

روش پنجم:

حرارت دادن

دانه‌های قهوه یا چوب دارچین و ... را روی شمع قرار دهید و آنها را به بدنه شمع فرو کنید.

با کمک حرارت سیشوار، شمع را کمی آب کنید تا دانه‌ها یا پوست درخت و ... بهتر به شمع بچسبند.

روش ششم:

دستگاه چاپگر

با دستگاه چاپ گر عکس مورد نظرتان را روی دستمال کاغذی چاپ کنید و مثل روش‌های قبلی آن را روی شمع بچسبانید.

روش هفتم:

این روش را شما ابتکار کنید و برای ما بفرستید.

شكل گیری ورزش اسکواش به ابتدای قرن نوزدهم میلادی باز می‌گردد. قرن دوازدهم بازی لاپوم در فرانسه رایج بود که در آن با کف دست به توپ ضربه می‌زندند. قرن‌ها گذشت و راکت جای دست را گرفت و تیس در بریتانیا ابداع شد. در قرن نوزدهم، زندانیان زندان «فلیت»، که امکان بازی در فضای آزاد را نداشتند، در زندان شروع به بازی با راکت کردند. آنها توپ را به توبت به دیوار می‌زندند. سال ۱۸۳۰ این بازی به مدارس انگلستان رسید. شاگردان لاستیک را فشرده می‌کردند و آن را با راکت به دیوار می‌زندند. همین شد که این بازی «اسکواش» یعنی «له کردن» نام گرفت.

◀ گاهشمار

- ۱۸۸۳ – اولین سالن اختصاصی اسکواش در «آکسفورد» انگلستان ساخته شد.
- ۱۹۰۷ – انجمن ملی اسکواش ایالات متحده تأسیس شد.
- ۱۹۰۸ – کمیته اسکواش انگلستان به عنوان بخشی از اتحادیه تنیس شکل گرفت.
- ۱۹۶۰ – با ساخت توپ‌های جدید اسکواش، بر سرعت این ورزش افزوده شد و تعداد علاقه‌مندان آن نیز افزایش یافت.
- ۱۹۸۸ – اسکواش به بازی‌های آسیایی راه یافت.

◀ راکت اسکواش

راکتی شبیه به راکت تنیس است با دسته‌ای بلندتر و سر بیضی شکل.

◀ لباس اسکواش

بازیکنان اسکواش از پیراهن ورزشی آستین کوتاه، شورت ورزشی و کفش کتانی استفاده می‌کنند. البته بازیکنان می‌توانند از لباس‌های دیگری هم استفاده کنند؛ برای مثال بانوان ایرانی شلوار گرمکن،

● حركت و جهش توپ‌های «حال سفید» از توپ‌های خال آبی و قرمز کمتر است. توپ‌های خال سفید مخصوص بازیکنانی است که سرعت زیادتری دارند و در حال مسابقه‌اند.

● این راکت از راکت تنیس کوچک‌تر و از راکت بدمینتون بزرگ‌تر است و ۶۸/۶ سانتی‌متر طول، ۲۱/۵ سانتی‌متر عرض و ۱۱۰–۲۰۰ گرم وزن دارد. راکت‌ها از موادی چون فلز، کولار، فایبر‌گلاس، بور و تیتانیم ساخته می‌شوند. جنس تورهای میان راکت نیز از پلاستیک است.

◀ توپ

● اسکواش توپی شبیه گلف دارد. محیط توپ ۴/۵ – ۴/۳ سانتی‌متر و وزن آن ۲۴/۵ – ۲۳/۳ گرم است. رنگ آن مشکی و بر روی آن یک نقطه (حال) رنگی دیده می‌شود.

توب و دیوار

◀ آشنایی با ورزش اسکواش

- در آموزش اسکواش از توپ‌های «حال آبی» استفاده می‌شود. این توپ‌ها جهش فراوانی دارند و برای بازیکنان مبتدی مناسب هستند که سرعتشان کمتر است.
- حركت و جهش توپ‌های «حال قرمز» کمتر از توپ‌های «حال آبی» است. از این توپ‌ها بازیکنانی استفاده می‌کنند که دیگر مبتدی نیستند. سرعتشان بیشتر شده است و تکنیک آنها باید بهبود یابد.

بلوز آستین بلند و مقنعه می‌پوشند.

◀ محل بازی
سالن بازی اسکواش را کورت می‌نامند.
کورت به شکل ذوزنقه‌ای با چهار دیوار
ضخیم است. جز دیوار روی بازیکنان،
سایر دیوارها از شیشه مخصوص ساخته
می‌شود تا تماشاگران از خارج کورت
بتوانند بازی را تماشا کنند. در بخش
یک نفره طول کورت ۹/۷۵ متر،
عرض آن ۶/۴۰ متر
و ارتفاع دیوار جلوی
بازیکنان ۴/۵۷ متر
است. دیوار پشت
بازیکنان نیز ۲/۱۵ متر
متر ارتفاع دارد. در
مسابقات دونفره ارتفاع
دیوار جلوی به ۶/۱۰
متر، طول کورت به ۱۳/۷۲
متر و عرض سالن به ۷/۶۲
متر افزایش می‌یابد.

سرویس با قرعه کشی انجام می‌شود.
سرویس زدن نیز نوبتی است.

به محدوده‌های غیر قانونی نیز موجب
از دست رفتن امتیاز می‌شود؛ برای مثال
بازیکنی که ضربه‌اش به زیر خط ۴۸
سانتی‌متری برخورد کند یا توپ او
به محل مشخص شده دیوار روبرو
برخورد نکند، امتیاز از دست می‌دهد.

◀ اسکواش در ایران

اولین فدراسیون اسکواش ایران سال
۱۳۵۳ شکل گرفت. رئیس این
فدراسیون «عباسقلی بختیار» بود. البته
عمر فدراسیون اسکواش فقط یک سال
بود و پس از آن، ایران تا سال ۱۳۷۲
فدراسیون نداشت تا آنکه در زمان
ریاست «حسن غفوری‌فرد» بر سازمان
تریبیت بدنی، فدراسیون اسکواش دوباره
شکل گرفت و ریاست آن به «حسین
فرزامی»، فوتbalیست سابق تیم ملی ایران
سپرده شد. یک سال بعد نیز ایران به
عضویت کنفراسیون اسکواش آسیا
پذیرفته شد.

◀ زمان مسابقه

اسکواش زمان ثابتی ندارد و هر گاه
بازیکنی به امتیاز قانونی رسید،
مسابقه تمام می‌شود. در مسابقات
حرفه‌ای (سیستم آمریکایی) هر
بازیکن که در سه سet به امتیاز پانزده
برسد، برنده خواهد شد. اما در مسابقات
آماتوری (انگلیسی) پایان مسابقه زمانی
است که یکی از شرکت کنندگان به عدد
نه برسد. در پایان هر سet، بازیکنان
می‌توانند یک دقیقه استراحت کنند.

◀ امتیاز

زمانی بازیکن امتیاز از دست می‌دهد که
رقیب به درستی به توپ ضربه بزند، اما
در برگشت، توپ بیشتر از یک بار به
زمین برخورد کند و بازیکن نتواند به آن
ضربه بزند. علاوه بر این، برخورد توپ

◀ آغاز مسابقه

پیش از هر بازی، دو
ورزشکار پنج دقیقه
فرصت دارند که با
زدن توپ به دیوار
خود را گرم کنند.
شروع مسابقه و
انتخاب زننده
ضریب بزنند. علاوه بر این، برخورد توپ

◀ آیا می‌دانید؟

اسکواش یکی از سه ورزش
پرتحرک در جهان است. به همین دلیل
موفقیت در آن، نیازمند داشتن قدرت
بدنی بسیار است. ورزشکاری که به
استقامت و قدرت بدنی خود نیافراید، با
گذشت زمان نیروی جسمانی اش تحلیل
می‌رود و درصد استیباهاش افزایش
می‌یابد. همچنین بازیکن اسکواش
باید در طول مسابقه، ضربات فراوانی
را با راکت به توپ وارد کند و برای
این کار باید قدرت عضلات دست خود
را افزایش دهد. تمرکز در مسابقه نیز
از دیگر عوامل موفقیت یک ورزشکار
محسوب می‌شود.

شیخ اجل بدون عجله

پنجه و پشم

هنگامی که هارون الرشید (پنجمین خلیفه عباسی) بر سرزمین مصر، مسلط گردید گفت: «برخلاف آن طاغوت (فرعون) که بر اثر غرور تسلط بر سرزمین مصر، ادعای خدایی کرد، من

این کشور را به خسیس‌ترین غلامم می‌بخشم.» از این رو خصیب، غلام سیاهش را طلبید که بسیار نادان بود و فرمان‌روایی مصر را به او بخشید.

می‌گویند آن غلام سیاه به قدری کودن بود که گروهی از کشاورزان مصر نزد او آمدند و گفتند: «پنجه کاشته بودیم، باران بی وقت آمد و همه محصولمان نابود شدند.»

غلام سیاه در پاسخ گفت: «می‌خواستید پشم بکارید!»

سعدی از شاعران و نویسنده‌گان بزرگ زبان فارسی است که به استاد سخن و شیخ اجل معروف است. شیخ اجل به معنای شیخی که عجله داشته باشد نیست، بلکه در قدیم به آدم‌های خیلی باسواد و دانشمند شیخ می‌گفتند. البته معنی اصلی شیخ، پیر است و اجل هم از کلمه جلیل به معنای گران‌قدر است. سعدی نه تنها در نظر ایرانی‌ها و فارسی زبانان دانشمند بسیار گران‌قدری است، بلکه خارجی‌ها هم به سعدی احترام می‌گذارند و نامش را بر چند خیابان گذاشته‌اند. سعدی چند کتاب دارد که بوستان و گلستان و گزلیاتش از جمله آنها هستند. سعدی با طنزهایش سرمه می‌گذاشته است. در این میان شاهان، وزیران و آدم‌های پولدار هم نمی‌توانستند از دست زبان سعدی قسر در بروند. حکایت‌هایی از گلستان سعدی را با مقداری تغییر با هم می‌خوانیم.

۳۶
پنجه و پشم
از زیر خاکی
تومزگان‌نوش
زیر خاکی

مزده

شخصی نزد انوشیروان (شاه معروف ساسانی) آمد و گفت: «مزده باد به تو که خداوند فلاں دشمن تو را از میان برداشت و هلاک کرد.» انوشیروان به او گفت: «اگر خدا او را از میان برد، آیا مرا باقی می‌گذارد؟»

اجل

دست و پا بریده‌ای به هر وسیله‌ای توانست هزار بیا را کشد. کسی که شاهد این ماجرا بود گفت: «سبحان الله، اجل چون فرارسد هیچ کسی را یارای گریختن از آن نیست، هزار بیا با چندین پا که داشت چون اجلش رسید از بی دست و پایی هم نتوانست بگیرید.»

حکایت کردہ‌اند مردم آزاری سنگی بر سر صالحی زد. درویش توان انتقام نداشت، سنگ را نگاه داشت تا زمانی که پادشاه از دست آن مردم آزار خشمگین شد و او را به چاه انداخت. درویش سرچاه آمد و سنگ را به سرش بکوشت. گفت تو کیستی و چرا این سنگ به من زدی؟ گفت:
- من فلانم و این همان سنگی است که در فلان تاریخ بر سر من زدی. گفت: «این چند وقت کجا بودی؟»
- از قلدری و جهلت می‌ترسیدم، اکنون که در چاهت دیدم فرصت غنیمت شمردم.

دعای خیر

درویشی که دعاهاش برآورده می‌شد به بغداد رفت. به حاج جیوسف، حاکم ظالم بغداد خبر دادند. صدایش کرد و گفت دعای خیری برای من کن. گفت خدایا جانش را بگیر. گفت از بهر خدای این چه دعاست؟ گفت این دعای خیر است برای تو و همه مسلمانان.

گرگها از برف نمی‌ترسند

نویسنده: محمد رضا بایرامی
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۴۱۰
ناشر: قدیانی
چاپ چهارم: ۱۳۹۱
قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال

اگر دوست دارید رمانی را به یکباره بخوانید و تا پایان آن، یعنی تا صفحه ۲۷۹ کتاب را کنار نگذارید، حتماً «گرگها از برف نمی‌ترسند» نوشته محمد رضا بایرامی را در فهرست مطالعات خود قرار دهید. دریافت جوابیزی چون کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۸۷، برگزیده هفتمین دوره جایزه کتاب فصل جمهوری اسلامی ایران در همان سال و کتاب برتر در چهارمین جشنواره کتاب‌های برتر کودک و نوجوان در سال ۸۸، انگیزه شمارا بیشتر می‌کند. در بخش‌هایی از این رمان می‌خوانیم: «فتاح دوید. خواست بگوید چه شده است که یوسف اشاره کرد که ساكت شود. گوشش به رادیو بود.

... پیش از صد روستا از سی تا صدرصد تخریب و تاکنون ۳۵۳ جنازه شمارش شده‌اند. این در حالی است که هنوز کار کمک‌رسانی به برخی روستاهای که در مناطق صعب‌العبور کوهستانی قرار گرفته‌اند، آغاز نشده است... در همین حال، پس لرزه‌های پی‌درپی، موجی از وحشت را در بین مردم ایجاد کرده‌اند، به گونه‌ای که...

- راستش من دیگر داشتم این ور و آنور را نگاه می‌کردم تا ببینم کی کمک‌رسان‌ها از کوه سرازیر می‌شوند. این جور که بویش می‌آید، خودمان باید جور خودمان را بکشیم. اگر زنده ماندیم، این جمعه زمستان ۷۵ را یهیچ وقت فراموش نمی‌کنیم»

بدن من

نویسنده: رابت وینستون
مترجمان: محسن ارجمند / آریا ارجمند
ناشر: محراب قلم
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۸۱۹۰
چاپ اول: ۱۳۹۰
قیمت: ۱۰۰,۰۰۰ ریال

«اگر صحبت‌ها به سختی از رختخواب خارج می‌شوید، الزاماً بدین مفهوم نیست که شما تنبل هستید، بلکه این خصلت ممکن است از ژن‌های شما نشأت گرفته باشد. هم ژن‌های شما و هم سن شما تأثیر چشمگیری بر میزان خواب مورد نیاز شما دارند. بدن شما نوعی ساعت درونی دارد که دوره‌های روزانه شما را کنترل می‌کند و زمان مناسب را برای ترکیب هورمون‌هایی که شما را هوشیار می‌سازند یا به شما آرامش می‌بخشند به بدنتان اطلاع می‌دهد...».

متنی را که خواندید از کتاب «بدن من»، انتخاب شده است. کتابی که با مطالعه‌اش بیشتر با ساختار بدنتان آشنا می‌شوید؛ شما می‌توانید با شرکت در آزمون‌های این کتاب به اطلاعات بیشتری درباره بدنتان دست یابید. همچنین از بخش‌های سرگرم کننده کتاب لذت ببرید. عبارت دیگری از این کتاب را باهم بخوانیم:

«... تمامی افکار، احساسات، عواطف و خاطرات شما به همراه همه مواردی که می‌بینید و حس می‌کنید، در یک توده بافتی - مغز - که به اندازه یک کلم پیچ است، تجسم پیدا می‌کند.»

محمد عزیزی پور

۳۸

سیاه و سفید
برگه های چاپ شده
با کیفیت بالا

۱ هم در بیابان پراکنده
است، هم نام بندیری در
جنوب ایران است.

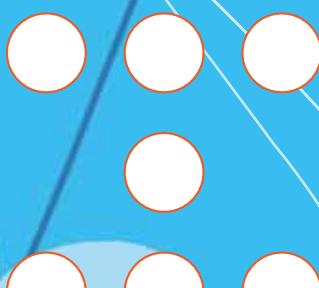
۲ معماهای حیوانات

- الف) چه پرنده‌ای است که اگر وارونه‌اش
کنند، در آب شنا می‌کند؟
ب) کدام حیوان است که وارونه‌اش در
حمام وجود دارد؟
پ) کدام جانور است که اگر نامش را
برعکس کنی نام رنگی می‌شود؟

ترمیث ذهن

۳

اعداد ۱ تا ۷ را طوری در هفت دایرهٔ زیر قرار دهید که
جمع هر سه دایرهٔ افقی، عمودی و مایل ۱۲ شود.

۱				۵		
	۴			۶		
		۲			۷	
۲			۳			
		۱		۴		
						۶
۳						

۴ یک چراغ نفتی داریم که
فتیله‌اش کوتاه است و نفت به فتیله
آن نمی‌رسد. از سوئی مقدار نفت
ما هم کم است و دسترسی به نفت
نداریم با این وضع چگونه می‌توانیم
چراغ را روشن کنیم؟

۵ جدول سودوکو

در هر یک از خانه‌های خالی از ۱ تا ۶ یک عدد بنویسید طوری که در
هر کدام از ردیف‌ها و ستون‌های جدول همهٔ عده‌های ۱ تا ۶ نوشته
شوند و هیچ کدام از عده‌ها هم تکرار نشوند.

۶ مسابقه حضور ذهن

مدت پاسخ‌گویی سه دقیقه

پاسخ تمامی سوال‌های زیر با حرف «گ» شروع می‌شود.

(۱) سوغات اصفهان

(۲) زاویه

(۳) مرکز استان گلستان

(۴) اثری باستانی در همدان

(۵) نام بردهای دروغین

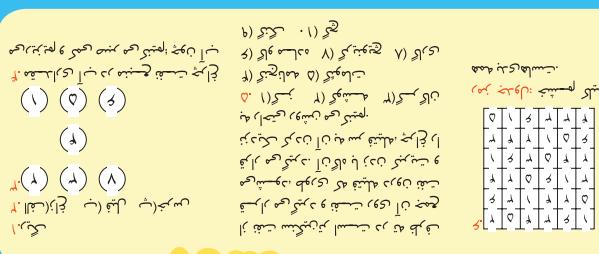
(۶) بقره

(۷) نام دیگر نصف‌النهار مبدأ

(۸) از وسائل حمل و نقل در گذشته

(۹) رود مقدس هندوها

(۱۰) از مصالح ساختمانی

جواب

پس از حل جدول،
حروف مربعهای
شماره‌دار را به ترتیب
بنویسید تا رمز جدول
به دست بیاید.

محمد عزیزی پور

مناسبت هفتم آذر	از فروع دین	کوییدن چیزی	مدیر	مناسبت هفتم آذر
پدر بی حیی (ع)	خوارکی جویدنی	پسر عرب	جمع رأی	عقیده داشتن
دلبران	ضد حمله	لازم	پیرو	پیرو
جنایتکار	نهر	با هوش	کشوری آفریقایی	کشوری آفریقایی
دایرۀ موازی با استوا	نفس	خوشآوند	مشیر اشاره	مشیر اشاره
شهرت این مجله	کلام	فوری	ماشین حمل آب	ماشین حمل آب
سومین شهید محارب	بله روسی	با هوش	پیرو	پیرو
حیله گر	کارمند سفارت	نلبان	باهوش	باهوش
مرکز فارس	مانشه بی سر	نلبینا	وارد	وارد
نابودی	نامی بسرانه	جسمی	یمین	یمین
آتشدان حمام	آنیای نامرتب	از مر کبات	از مر کبات	از مر کبات
حک سرخ	ضمیر اشاره	گیاهان	ستون دین	ستون دین
آهنگر	آلودگی	پدر بیزید	از مصالح ساختمانی	از مصالح ساختمانی
دوستی	جانوری دوزیست	لقب بایا طاهر	بانگ زدن اسب	بانگ زدن اسب
بر تقال معروف	همیشه	بزرگتر	خشکی	خشکی
رودی اروپایی	تنها	شبکه	پروردگار	پروردگار
	پرستاری بیمار	گوسفند	کشوری در آسیا	کشوری در آسیا
			مقابل سر بالانی	مقابل سر بالانی
			عمل خائن	عمل خائن
			مسی وارونه	مسی وارونه
			پروردگار	پروردگار
			خشنگی	خشنگی
			رم زج دول	رم زج دول

سالاد سیب زمینی اندواع مختلفی دارد.
این سالاد هم خوشمزه است و هم راحت
درست می‌شود. البته با کمی ابتکار و
اضافه کردن موادی که دوست دارید
می‌توانید سالاد جدیدی درست کنید.

سالاد سیب زمینی

طرز تهییه

مواد لازم

۱. سیب زمینی‌ها را بشویید و با مقداری آب و کمی نمک بپزید.
۲. سیب زمینی‌های پخته شده را پوست بکنید و مکعبی خرد کنید.
۳. کاهو، خیارشور و فارچه‌ها را بعد از شستن، خرد کنید.
۴. همه مواد را در ظرفی مناسب بریزید و آبلیمو، روغن زیتون، نمک و فلفل را هم اضافه کنید.
۵. برای تزیین می‌توانید از تخمرغ آب پز و لیموترش استفاده کنید.

تذکرۀ آنچه باید

۱. سیب زمینی‌ها را بشویید و با مقداری آب و کمی نمک بپزید.
۲. سیب زمینی‌های پخته شده را پوست بکنید و مکعبی خرد کنید.
۳. کاهو، خیارشور و فارچه‌ها را بعد از شستن، خرد کنید.
۴. همه مواد را در ظرفی مناسب بریزید و آبلیمو، روغن زیتون، نمک و فلفل را هم اضافه کنید.
۵. برای تزیین می‌توانید از تخمرغ آب پز و لیموترش استفاده کنید.

سالاد آماده است نوش‌جان

۱ عدد متوسط	سیب زمینی
۱ نصف یک کاهو	کاهو
۱ عدد متوسط	خیارشور
۱ عدد	قارچ
۲ قاشق غذاخوری	روغن زیتون
۲ قاشق غذاخوری	آبلیمو
۱ به مقدار لازم	نمک و فلفل